

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ES NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXII. evl. 229. szám

Vasárnap 1926. október 10.

Kell-e jellemzőbb

példa arra, hogy mennyire nem lehet komolyan venni a kormány legkomolyabb ígéretét sem, mint az a komédia melyet a gyergyószentmiklósi állami gimnázium magyar tagozatának ügyében eljátszottak? Ennek az iskolának, mely eredetileg magyar királyi állami főgimnázium volt, már volt magyar szekciója. A liberális kormány fokozatosan megszüntette, de hát ép azért hívták liberálisnak, hogy ezt és hasonló szabadelvű tényeit elkövethesse. Az új kormány tagjai már a választási egyezkedés során kilátásba helyezték, hogy a tisztára székely város középiskolájában helyet adnak a magyar nyelvi tanításnak is. Közlebbtről még is jelölték az egyetlen feltételt: legyen legalább harmincöt tanuló a magyar tagozat első osztálya számára. Görög Joachim főesperes, szenátor nemrég boldogan utazott a harmincöt jelentkező listájával Bukarestbe, s még boldogabban tért vissza Gyergyószentmiklósa: engedélyezték a gimnázium magyar szekciójának a felállítását.

És tegnap jött, ugyebár az a mélyen lesújtó és elkéserítő hír, hogy a gyergyószentmiklósi gimnázium igazgatója a magyar tagozatra jelentkező tanulókból, a kiknek a száma időközben még meg is gyarapodott, annyit visszautasított, hogy a szükséges harmincötös létszám már nincs meg és így a magyar szekció fel nem állítható.

Ebből a gyergyószentmiklósi példából két nagyon jellemző kör és körülményt állapíthatunk meg. Az egyik az, a mit Gyárfás Elemér dr. szenátor ép a Brassói Lapok hasábjain rögzített megőszinte kritikájában, mikor azt mondta, hogy az adminisztrációs szervezeten meg bukik minden reform. Az alárendelt közegek mint a szomorú ábra mutatja, fittyet hánynak a tett ígéretekre, a miniszter vagy államtitkár komoly jóakarására sőt sokszor még a törvény világos rendelkezésére is, csak hogy a nemzeti kisebbségek, főképp a magyarok kulturális kívánsága és igazsága ne érvényesüljön. A másik beteg jelenség pedig az, hogy a kormányzás módszeréből, eszközeiből az őszinteség majdnem teljesen hiányzik, ellenben annál nagyobb tényező ott a képmutatás, a ravaszság, a tett kijelentések kiforgatása, a külső illetéktelen befolyások befogadása, egy hamis, álcázott sovinizmus, mely hurkot vet a legjobb szándéokra, a legigazabb cselekedetre. Voltaképp ezt a kettős betegséget, a kormány alárendeltségét az alárendeltjeivel szemben és a megbízhatatlanságot szó, írás, tárgyalás, határozat dolgában, szenvedjük mi magyarok és szenvedni meg közzelve az egész ország is. A kormánypolitikának és adminisztrációnak ez a tipikus balkáni jellege azért feltűnő ma, mivel a kormányban és a pártban Erdély nagy mértékben van képviselve, aminek mégis a törvények, tradíciók és tekintélyek látszatában, az adott szó őszinteségében

és komolyságában, egy megbízható, folyamatos végrehajtási eljárásban kellene megnyilvánulnia. Abban is igaza van tehát Gyárfás Elemér szenátornak, hogy még ama törvényekben sem igen bízhatunk, melyeket állítólag az iskolai sérelmek orvoslására teremt meg a kormány, mert ha a törvények a legeslegjobbakk lennének is, a végrehajtásuk rendszere bizonyára a legeslegrosszabb lesz. Mi tehát a leendő? Tűrelmet, kitar-

tást, tiszta erkölcsöt, s megújuló ostromot állítani szembe a rendszerrel. Ha csak rólunk volna szó, talán kilátástalan volna a küzdelem, de ez a kettős betegség az állam romlására is van. A jó román lelkiismeret pedig nem engedheti sokáig, hogy ez a rákfene: a tekintély hiánya, ami egy a jogbiztonság hiányával és a képmutatás, ami egy az immoralitással, uralkodjék a közéletben.

Megindulnak a végleges tárgyalások a francia kormány és a szovjet között

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Rakovszky szovjetkövet tegnap nyilatkozott a sajtó képviselői előtt, s kijelentette, hogy a parlamenti ülésszak kezdetével okvetlenül megindulnak a tárgyalások a francia kormány és a francia delegáció között. Miután a leg-

fontosabb kérdések már tisztázódtak, a megegyezésnek semmi akadályja sincs. Ezen az értekezleten nemcsak a háború előtti tartozások kérdése, de minden vitás ügy, amely Franciaország és Oroszország között az adósságrendezésig függőben maradt, dűlőre fog jutni.

Összeomlik az angliai bányászsztrájk

Az angol bányamunkások elutasították a kormány javaslatát

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol kormány egyezkedési javaslatára felett tegnap megtörtént a kerületenkénti szavazás, aminek az eredménye az lett, hogy a munkások nagy többséggel elutasították a javaslatokat, amelyek arra irányultak, hogy új választott bíróság vizsgálja felül a meghosszabbított munkaidő alapján a kerületenként köntendő bérszerződéseket.

Baldwin miniszterelnök levélben értesítette Cook munkásvezért, hogyha a

a szavazáson jóváhagyják a kerületek szavazását, akkor tekinthetők a kormány javaslatát visszavontnak, mert későbbi békítő tárgyalások számára a kormány nem tartja fenn mostani engedékeny javaslatát. A kormány azért helyezkedett erre az álláspontra, mert a sztrájk szemlátomást omlik össze, s az eddigi bérszerződések alapján már háromszázezer bányász állott munkába.

A kormány munkaterve a karácsonyi vakációig

Buksán miniszter nyilatkozata a Brassói Lapoknak — Hogy áll a Szabó Gábor ügye?

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Buksán kisebbségi miniszter tegnap este a sepsiszentgyörgyi pályaudvaron levő szalonkocsijában fogadta a Brassói Lapok sepsiszentgyörgyi munkatársát, aki a kormány legközelebb megvalósítandó terveiről kért tőle felvilágosítást.

A miniszter az alábbiakban volt szíves nyilatkozni:

— A kormánynak a karácsonyi vakációig megvalósítandó munkaterve legelső sorban a felirati vita, amely elhúzódik mintegy tizenöt napig, azután a költségvetés tárgyalása kerül sorra. Ezt két pénzügyi természetű javaslat tárgyalása követi, melyek az adóztatás rendszerének módosításával állnak kapcsolatban. Mindez teljesen kitölti a következő parlamenti ciklust, s azután jön a karácsonyi szünet.

— Szabó Gábor ügyéről, éppen most olvasom a Brassói Lapokban, Magyar

ember nem lehet subprefekt a színmagyar Udvarhelyen» című cikket. Erre nézve felkérem közölje lapjával, hogy Szabó Gábor felfüggesztését alispáni állásától ép a magyar közönség kérte tőlem, s miután ellene olyan súlyos dolgokat hoztak fel, nem térhettem ki ez elől, ezért a fegyelmi ügyének kivizsgálásáig berendeltük központi szolgálatra. Amennyiben a fegyelmi vizsgálat teljesen tisztázni fogja Szabó Gábort a vádak alól, úgy egész természetesen mi sem állja útját, hogy a magyarságnak meg legyen a közigazgatásban a megfelelő képviselője.

A miniszter ur e nyilatkozatára csak az a szerény megjegyzésünk, hogy a subprefekti állást addig is be lehetett volna tölteni magyar emberrel, amíg a Szabó Gábor fegyelmi ügye eldőlt.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.75 svájci frank



Mistinguett kisasszony ezt mondja: „Nem emlékszem, hogy valaha oly szappant használtam volna, mely oly kellemes lett volna a bőrömnek mint a Cadum szappan.” Cadum szappan bőséges habja behatol mélyen a pórusokba, megszabadítja őket minden tisztátalanságtól, a bőrt teljes egészségben tartja meg és megőrzi annak természetes szépségét.

A kultura nevében...

Magyar iskolák, amelyekbe nem küldenek tanítót

TEMESVÁR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A fejlett viszonyokhoz szokott bányász lakosság szemében megfoghatatlan dolognak tűnik fel az a tény, hogy több helyen, bár fennáll az iskola, a tanév kezdetén nem kezdődtek meg az előadások, mivelhogy több tanítói állás nincs betöltve. Olyan dolog ez, amelyre itt a Bánátnban azt mondják az emberek:

— Ki van zárva! Nem is igaz!

Es mégis igaz.

Es milyen községeket érne ez a csapás, hogy t. i. a kultura szent nevében a tankötelesek nem járhatnak az iskolába, mint éppen a magyar községeket?!

Van itt mindjárt két példa is:

Tiszta magyar községben, mint Majláthfalván az öt tanító közül két román volt, Sebesanu tanító, aki úgy vezette be a dolgot, hogy minden tantárgyat románul tanított sőt a magyar gyermekeket arra szorította, hogy magyar embereknek az utcán románul köszönjenek, — azután ott volt Popoviciu Elena tanítónő is, aki viszont megtette, hogy tánciskolát nyitott és tanítványait beiratkozásra szorította, hogy ezzel a tanítónő egy kis mellékesre szert tegyen. Mennyi visszaélés talaja egy ilyen szintizta magyar község, amikor oly időket élünk, hogy minden esetleges állásfoglalásból oly hamar nemzetiségi kérdést lehet csinálni és mint legerősebb védőpajzsot oda lehet dobni a szót:

— Irredenták!

Es a két majláthi tanító mindezek ellenére lehetetlenne tette magát a községben s külön-külön indoklással le is mondtak. Állásaik még nincsenek betöltve, bár a majláthiak már a nyáron is százötven főnyi deputációt vezettek a temesvári tanfelügyelőhöz. Es azóta is deputációztak és ma is bennjártak újból: ismételtén, immár negyedszer gazdag ígéreteket kapván utra valóul.

Az alatt pedig a tanév már rég megkezdődött és azok a tanulók, akik a két hiányzó tanító osztályába járhatnának, otthonülésel kénytelenek a drága időt vesztegetni. Nincs tanító — nincs előadás.

Még rosszabb a helyzet a Temesvárral társaságban fekvő Bessenyei telepen. Itt két esztendővel ezelőtt állami iskolát állítottak fel és bizony a derék bessenyei telepek nagy anyagi áldozatokat hoztak az iskola létesítésére. A két esztendő alatt pedig alig volt vagy négy hónapon keresztül előadás ebben az iskolában; a tanító, akit ide kiküldtek, valamilyen okból hamar otthagyták az iskolát s azóta áll az épület üresen, elhagyottan. A szülők érthető okokból idegenkednek attól, hogy gyermekeiket vagy Temesvárra, vagy pedig a szomszédos Újkissodára küldjék iskolába. Messzi van mind a kettő, azonkívül nagyon is a latba esik, hogy szabad, beépítetlen terepen kell keresztül menni, melyen hiányzanak a megfelelő utak, Újkissoda felé pedig tetejébe még a szabad, átjáró nélküli bázisai vasúti vágányon is át kell haladni... Amellett Újkissodán be sem fogadják a bessenyei telepi gyermekeket az iskolába, azzal, hogy Bessenyei telepen van iskola.

Iskoláztatni pedig csak kell a gyermekeket. Es vannak ezek itt vagy százan. Még csak beiratkozások sem voltak az idén. Mi legyen ebből a jövő generációnak száz reményteljes tagjából?

Jorgáék bevonulnak a kormányba

Teljes a megegyezés Averescu és Jorga között

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A politikai életnek nagy eseménye van. Egészen biztos forrásból származó, de még meg nem erősített hírek szerint Averescu miniszterelnök és a Jorga csoport között létrejött a teljes megegyezés. Averescu tábornok állítólag a tegnapi minisztertanácson már közölte is a kormány tagjaival a meg-

egyeződést, hangoztatva, hogy több miniszternek emiatt ki kell válni a kabinetből, hogy Jorgának és társainak helyet biztosítsanak. E pillanatban még nem tudni, ki válik meg a miniszteri széktől, valószínű azonban, hogy a Goldis-csoport tagjai lesznek az áldozatok.

Mit tárgyalt a tegnapi minisztertanács?

A püspöki szenátorság kérdése

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormány tagjai, amint azt már jeleztük, tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyről a hivatalos kommuniké csak annyit mondott, hogy azon csak jelentéktelen folyó ügyeket tárgyaltak. Ezzel szemben magánértesüléseink szerint ezen a minisztertanácson több, az erdélyi magyarságot különösen érdekő kérdést tárgyaltak, amelyek azonban országos vonatkozásban is a szenáció erejével hatnak. Természetesen ezekben a fontos ügyekben nem hozott határozatot a minisztertanács.

Foglalkozott elsősorban a minisztertanács a katolikus püspöki szenátorság kérdésével. Erre a szenátori állásra — amint az ismeretes — két jelölt van: Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök és Cisar bukaresti püspök. A minisztertanács a kérdés személyi részével nem foglalkozott, sőt azt érdemben sem tárgyalta, azt mindössze elvi alapon bírálta el, s végül is úgy határozott, hogy az ügyet kiadja Goldis kultuszminiszternek, aki aztán a legközelebb megtartandó

minisztertanácson megteszi javaslatát, s a döntés csak ezután történik meg.

Megkezdte a tegnapi minisztertanács a trónbeszéd megismerését is, amelyben megemlékeznek több jelentős törvényjavaslatról, amelyek most kerülnek letárgyalásra. A trónbeszéd szövegezését szintén folytatják a következő minisztertanácson.

Ezután még a jövő évi költségvetésről tárgyaltak s szóba került a bukaresti magyar iskola ügye is. Miután Goldis miniszter az illetékes bizottság jelentését a minisztertanácsra nem hozta magával, a minisztertanács úgy döntött, hogy kiadja az ügyet Lepadatu pénzügyminiszternek, aki azt a háborús vagyonokról szóló törvény alapján fogja tanulmányozni, s jelentését döntés céljából a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti.

A kormány a jövő hét folyamán még három minisztertanácsot tart, hogy az október tizenötödikén megkezdődő parlamenti ülészakot kellőképpen előkészítse.

A frankperben most hangzanak el a védőbeszédok

Még mindig lanyha érdeklődés mellett folyik a kuriai tárgyalás

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A frankper kuriai tárgyalása még mindig gyér hallgatóság előtt folyik. A tegnapi tárgyaláson Ulain, Windischgraetz védője beszélt, s hangoztatta, hogy a vádlottak hazafiasságból és fanatizmusból cselekedtek.

— Nem hiszem, — szölt emelt hangon a Francia Bank képviselője felé fordulva —, hogy a büszke francia nemzet kivetné magát az azt az egyént, aki hazájáért bűncselekményt követ el.

Csernyánszky védő szólalt fel ezután Hajts védelmében, s hangoztatta, hogy ezt a pénzhamisítást nem szabad össze hasonlítani az olaszliszkaiakkal. Az olaszliszkaiakat önérdék, ezeket áldozatkészség vezette, s lehetetlenség a frankper vádlottait ugyanabba

a fegyházba zárni, amelybe az olaszliszkaiakat zárták.

Ezután Schubert Zoltán beszélt Gerő és a térképészeti intézet alkalmazottainak védelmében, majd Kelemen Kornél Parragh védelmében, azután Schwetz Andor, Rába és Winkler védője, végül Hindy Zoltán, Hala védője. Valamennyien hivatkoztak arra, hogy a térképészeti intézet nagyjelentőségű érdekeket szolgál, amelynek tisztviselői szigorú szolgálati szabályzat alatt állanak, s a kapott utasításokat vakon kellett teljesíteniök. A frankakció az ő szempontjából nem tartható a büntető törvény könyvébe ütköző pénzhamisításnak, sem bűnügynek, már csak azért sem, mert ezeknek a tisztviselőknek a büntetéstől hiányzik a hamisítás fontos eleme: a forgalombahozatal.

Holnap döntenek a kolozsvári városi tanács feloszlításáról

BUKAREST. Megbízható helyről szerzett információ szerint a belügyminiszteriumban holnap döntenek a kolozsvári városi tanács feloszlításának kérdésében. A feloszlítás a jelek szerint biztosra vehető.

Megnyílt a vándorkiállítás Brassóban

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az Iparegylet nagytermében rendezett vándorkiállítás ma délben tizenkét órakor ünnepélyes keretek között megnyílt. A kiállítás az Iparegylet nagytérmet s annak előszobáját foglalja le, s Románia iparának termékeit nagyon izlées és praktikus elrendezésben, de érthetően kis arányokban tárja a néző szemei elé. A kiállított tárgyak között nagy részt foglalnak el az erdélyi ipar termékei is. A kiállítás érdekes elrendezésénél és izlées volta mellett megérdemli, A kiállítás jelentőségét az iparkamara elnöke, Schreiber Vilmos méltatta, aki ro-

mán és német nyelvű beszédében a belöldi ipar támogatásának szükségességét domborította ki. A polgári hatóságok nevében dr. Laticu prefektus méltatta az ipar és kereskedelem fontosságát s kiemelte Brassó megye és város ipari és kereskedelmi jelentőségét s üdvözölte a kiállítás rendezőit. Scherg Vilmos gyáros a Gyáriparosok Országos Szövetsége brassói csoportja nevében köszöntötte a kiállítást. A meghívott gazdasági képviselők és hatósági személyek a megnyitó beszédok után a nagyteremben elhelyezett kiállítást szemléltek meg.

Éjszakai pánik Athénben

Kormánycsapatok megszállották az összes középületeket

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Athénből jelentik, hogy ott tegnap éjjel valóságos pánik volt. Hajnalfelé erős csapatkötelékek szállták meg a fő közlekedési pontokat, a hadügyminiszteriumot és a középületeket is. A város környékéről tiszták és polgárok közötti gyanus mozgalmról érkeztek jelentések. A kormány hangoztatja, hogy ura a helyzetnek.

Franciaország ujjong Seeckt távozása miatt

A francia lapok szerint Seeckt eltávolítása elhárította az akadályokat a francia-német közeledés előtt

PÁRIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia sajtó nem palástolt örömmel üdvözlöi Severin Seeckt tábornok, a német birodalmi hadsereg főparancsnokának lemondását, s valósággal felujjong a befolyásos katona bukásának hírére. Seeckt lemondásáról a Matinben maga Sauerwein cikkezik, s ebben a cikkben összefüggést lát a porosz belügyminiszter és Seeckt egyidejű lemondása között. Egyiknél sem látja a lemondás igazi okának azt, amit hivatalosan jelentettek, s amit a lapokban közöltek. Az igazi ok az, hogy a porosz belügyminiszter és a főparancsnok akadály volt a német-francia közeledésnek. Stresemann szerencsés kézzel mindakettőt el tudta távolítani, akik más-más helyen és egymástól teljesen különböző szempontokból akadályai lehettek volna annak, hogy

a siker reményében tárgyalhasson Briand dal.

A Journal szemére veti Seecktnak, hogy a hadvezetőség élén minden törekvése az volt, hogy kiátssza a lefegyverzésre irányuló rendelkezéseket. Ez sikerült is, mert

a birodalmi védőrségből egymillió hadsereget teremtetett, s abban meggyökerezett a reváns-háború gondolatát.

Az estilapok szintén kivétel nélkül örvendeznek Seeckt bukásán. Seeckthen — írják — a régi rendszer embere bukott el, aki állandóan a birodalom katonai hatalmát akarta feltámasztani. A lapok egyébként izgatottan várják Hindenburgnak és a minisztertanácsnak a lemondással szemben elfoglalandó állásfoglalását.

Körinterjú a Gyergyószentmiklósról induló központi delegátusokkal

Dr. Balogh Artur és Sándor József szenátorok, dr. Várady Aurel ügyvezető alelnök és dr. Weisz Sándor országgyűlési képviselő nyilatkozata

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A vasárnap délelőtti kezdődő gyergyószentmiklósi nagygyűlésre már utban vannak a Magyar Párt központjának delegátusai. Az elutazás lelkes, de azért gondterhes hangulatában kérjük fel a központi vezetőség néhány tagját, hogy közölje velünk azokat az érzéseit és gondolatait, amelyekkel Gyergyószentmiklósról indul.

A válaszokat a következőkben adjuk:

Dr. Balogh Artur szenátor

— 'A gyergyói nagygyűlés reméljük, azal a komoly ünnepélyességgel és nyugodtsággal fog lefolyni, amelyet a magyarságnak ott megtárgyalandó fontos ügyei okvetlen megkívánnak. Nincs kétségem az iránt, hogy ezt mindenki megérti, azok is, akik bizonyos követelésekkel léptek fel a magyarság dolgának intézését illetőleg. Arról is meg vagyok győződve, hogy a nagygyűlés meg fogja mutatni, miszerint senki sem akar elzárkózni mindaz elől, ami kisebbségi szervezeteinket valóban tökéletessé teheti. Feltevé mindenestre, hogy valóban erről van szó és nem csak személyi szempontoknak érvényesülésre törekvéséről. Az új szervezeti szabályzat megalkotását, de ezúttal csak a legszükségesebb kiegészítésekre szorítkozva, feltétlenül szükségesnek tartom, mert nélkül nem egy dologban megakadna kisebbségi életműködésünk.

— Ami az új parlamenti ülészakot illeti, a magyar parlamenti tagok számára tulajdonképpen most nyílik meg az igazi parlamenti tevékenység lehetősége. Mindenesetre azon leszünk, hogy megmutassuk, miszerint van magyar parlamenti csoport, amely nemcsak néma szemlélője a parlamentben történőnek. Ez áll elsősorban kisebbségi érdekeink érvényesítésére nézve, amelynél teljes erőnkkel rajta leszünk. Reméljük, hogy a jövőben nagyobb látható eredménnyel, mint eddig.

Dr. Várady Aurel

a Magyar Párt ügyvezető alelnöke

— 'A gyergyószentmiklósi nagygyűléstől összhangzatos munkát, komoly szakkritikát és bátor harckésztségre buzdítást várok. Bizonyos oldalról hangoztatott arra a felfogásra, hogy a párt eddigi működésében a politika túlzottan dominált, két dolgot kell figyelembe venni. Egyik az, hogy az ország egy részében még mindig kivételes rendelkezések nyúga alatt folyik az élet, mimellett alig lehet szó arról a beható közgazdasági és közmívelődési tevékenységről, amit egyesek a politikai akció helyett a pártélet gerincévé tenni akarnának, mert hiszen minden tevékenységnek lételeme a polgári közszabadság. Es ha ezt bármely vonalon nélkülözzük, egyenletes és összhangzatos tevékenységről egy irányban sem lehet szó. A másik

pedig, amit különösen nem szabad szem elől tévesztetni, hogy a kormány ma erkölcsi obligóban van a magyarsággal és más kisebbségekkel szemben bizonyos nagyjában általa is jogosnak ismert kívánalmainknak teljesítésére. De ha mi ezeket a követeléseket a fontosság és jelentőség szempontjából osztályozni kezdjük, az egyiket a másik rovására előtérbe toljuk, a másikat pedig leki-csinyeljük, — akaratlanul is tért nyitunk arra, hogy akiken a kívánalmaink teljesítése megfordul, hasonlóan osztályozás alá vegyük a kívánalmainkat és azok egy részét, mint nem a magyarság egyeteme által felállított, félretegyék és mellőzzék.

— A szervezeti szabályzat módosítását éppen a parlamenti csoport megalakulása is szükségessé teszi, mert hiszen ez új alakulatról az eddigi szabályzatban nem lehetett szó. Egyébként az elnöki tanács módosításai, amelyeket az eredeti tervezeten eszközölt, teljesen eloszlatják azt a különben is alaptalan aggodalmat, hogy a módosítás valamelyes különleges pártcsoport érdekei szempontjából készült volna. Ha a szervezeti szabályzat módosítása átmegy a nagygyűlésen, úgy a parlamenti csoport működésének már erősebb alapja van, mert hiszen a romániai összmagyarság approbációjának fémjelzésével léphet fel. Egyébként a parlamenti csoport működését a parlamenti viszonyok eshetőségei is irányítják, amiknek mérlegelésével az egyes tagok kezdeményező joga és kritikai szabadsága megfelelőképpen kifejezésre juthat. De bizonyos egységet azért is biztosítani kell a működésben, mert az idő általában kedvez a kisebbségi ügynek és így kívánatos, hogy az e kérdés körül kifejlődő parlamenti akcióban, mely az összes kisebbségeket egyesíteni lesz hivatott, a súlypont a magyar parlamenti csoportnál legyen.

Dr. Weisz Sándor

országgyűlési képviselő

— 'A gyergyószentmiklósi nagygyűlésen, szerény véleményem szerint, a Magyar Pártnak egy olyan politikai gesztust kell találnia, amely kellő nyomatókkal érezteti a közhangulatot. Szükségesnek tartanám, hogy a kezdődő parlamenti szezonra úgy a képviselők, mint a szenátorok tájékozódjanak a kisebbségeknél és vigyék magukkal a törvényhozó palotába azt a hangulatot, amit a tömegek kisugároznak. Harcos és elszánt munkára van szükségünk, amellet olyanra, amely hajszálynira sem tér el sem az abszolút lojalitás, sem a törvényesség szabályaitól. Az alkudozások, miniszteri előszobázások, titkos paktumok, az eddigi tapasztalat szerint legalább, nem jártak eredménnyel. Egyik elsődleges feladatunknak tekintem, hogy, ahol csak módomban áll, a magyar kulturájú zsidóság érdekében szót emeljek. Az iskolaügyben meg kell várni, amíg Petrovici miniszter átvesszi újból hivatalát, mert a kérvényeket végső fórumon csak ő intéz-

heti el. A nemzetipárt és a parasztpárt fuziója a mi szempontunkból azon fordul meg, hogy milyen a kisebbségi programja. Ha a gyulafehérvári határozatok szellemében áll és ha a parasztpárt feladja az elvét, hogy a kisebbségeknek a román pártokban van a helyük, ez esetben örömmel üdvözljük. — Általában fel kell emelnünk a fejünket és, nyíltan szembenézve az értetlenségnek, a mely eddigelé úgy a román közvélemény, mint a kormány részéről fogadott bennünket, meg kell kezdenünk a felvilágosító és céltudatos munkát. Vannak minden városban lapjaink, állandóan tartunk gyűléseket, ezek mind fórumai, kis parlamentjei közéletünknek. Ki kell használnunk minden alkalmat, hogy eredményeket érjünk el.

Sándor József

szenátor

— En a legszebb reményekkel és várakozással vagyok. Bizom a magyarság egészséges politikai ösztönében, közéleti iskolázottságában és tudom, hogy ha a testvéri érzést és igazságszeretetet állítjuk vezérül, a végén egyetértésre és összhangra jutunk. Mindenekfelett a szabadság embere lévén, a jóindulatu kritikát szeretem, magam is gyakorlom, arra törekedve, hogy az önzetlen alkotó és ne csak romboló legyen. Bizom istenben és a magyarság szükséges idegeiben, ami ma sorsunk kormányzásánál nélkülözhetetlen. Testvéreink tartók mindenkit, aki igazán és őszintén testvérenek tart engemet.

A népszövetség nem döntött a magánvasutak megváltása ügyében

A tárgyalások az állam és a vasúttársaságok között októberben újból megindulnak

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lapunk hasábjain részletesen foglalkoztunk annak idején azokkal a tárgyalásokkal, melyek az állam és egyes erdélyi magánvasúttársaságok között folytak ezek megváltása ügyében. Márciusban hosszas tárgyalások után végre megállapodásra jutottak, a melynek alapján az állam megváltja 17 magánvasúttársaság vonalait.

Nem jött létre megegyezés az Arad-csanádi, mármarosai, kőrösi és bihari vasúttársaságokkal. A megindított tárgyalások e négy társasággal holtpontra jutottak. A társaságok igazgatósága a Népszövetséghez fordult s panaszt tett a román állam ellen.

A panaszokat a Népszövetségnek legutóbbi ülészakán tárgyalták.

A román bizottság hangoztatta, hogy a román állam megtette a szükséges erőfeszítéseket és hajlandó meghozni a szükséges áldozatokat, hogy egyezsége jussanak s megoldja az erdélyi magánvasutak megváltásának problémáját. A technikai szakértők viszont azoknak a tárgyalásoknak menetét ismertették, melyek alapján az állam a magánvasúttársaságok jó részével már megegyezett. Rámutattak arra is, hogy a tárgyalások ezzel a négy társasággal is bizonyos időben már eléggé előrehaladott állapotban voltak.

A Népszövetség tanácsa végre úgy döntött, hogy a határozathozatalt elhalasztja ebben az ügyben s ezzel időt hagy a román kormánynak arra, hogy folytassa és befejezze a négy panaszttevő társasággal a tárgyalásokat. Ugyanekkor ajánlja a Népszövetség mindkét félnek, hogy jószántukból egyezzenek meg. Mint értesülünk, a tárgyalásokat a közlekedésügyi minisztériumban október hó folyamán újból megkezdik.

Elítélték Alfonz király merényletét

PÁRIS. A párisi törvényszék ma tárgyalta a spanyol király franciaországi látogatása idején elfogott Durutti és An-caso spanyol anarchisták büntügvét, akik a vizsgálat folyamán beismerték, hogy merényletet terveztek Alfonz király ellen. Durutti most kijelentette a tárgyaláson, hogy a királyt csak a hegyekbe akarta csalni, elhurcolni, hogy forradalmat idézzen elő az országban. A bíróság mindössze tiltott fegyverviselésért és hamis utlevél használatáért Duruttit három, Ascasot pedig hat hónapi fogházra ítélte.

A hirdető meg fogja Önnek közölni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

Magyarország ezer sebe

**A mai magyar belpolitikai pártok — A vidék tulsulya a parlamentben — Kormányképtelen ellenzék — Mit hozhat a jövő? — Huszon-négyórás feladatok — Az egyetlen új név, amelyet érdemes meg-
tanulni**

BUDAPEST. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) Valaki azt mondta tegnap, hogy a magyar belpolitikának a háboru előtt is és azóta is van bizonyos ellagadhatatlan hasonlósága a román politikával. Az Otthonban az írők klubjában folyt ez a beszélgetés, s újságírók vettek benne részt.

— Hogyne, — mondta az egyik ellenzéki lap szerkesztője. A régi Magyarországon éppen úgy a liberálisok uralkodtak a háboru előtt, ahogy Romániában és úgy látszik, mint ha ez a névben való megegyezés sem lenne véletlen. S ahogy Romániában a liberálisok a kezükben tartottak minden hatalmat a parlamenten kívül is, ezzel téve lehetetlené minden másféle kormányzási kísérletet a saját magukén kívül, ugyanúgy terpeszkedett szét a liberális uralom a magyar életben is, — ha a későbbi években már munkapárti uralomnak nevezték is. S a háboru után is ugyanaz a helyzet itt, mint ott. Egy párt uralkodik itt is, a Bethlen pártja, amely azt csinálja, amit éppen akar, addig marad és akkor megy el, amikor neki tetszik. Bethlen ma korlátlan ura Magyarországnak s csak hatalmának álcázására enged bizonyos látszólagos parlamentarizmust. Alapjában véve azonban diktatura van itt, a konzervatívizmus jegyében.

A hallgatók legnagyobb része helyeselte ezeket a megjegyzéseket, az újságírók ugyanis természet szerint ellenzékiek. S ha nem azok, akkor nem igen beszélnek. — Az újságok közül mindig csak az ellenzékiek mennek elő, a nagyközönséget is mintha csak az érdekelne s mintha a hivatalos álláspont mindig valami restellni valót foglalna magában.

Pedig az igazság nem egészen ez. Senki sem tudhatja ezt jobban, mint a romániai magyarság, amelynek alapos ismeretei vannak immár a romániai kormányzási módszerekről és a liberális mindenhatóságról. Hogy lehet ezt összehasonlítani a magyar szabadelvű rezsimmel? Csak a pártpolitikai elfogultság szemüvegén keresztül. S Romániában a háboru előtti liberális pártnak egyenes folytatása a mai liberális, Bratianu-diktatura itt Magyarországon azonban az új kormány-párt ugyanabból a kaoszából támadt, amely a magyar összeomlás helyén maradt s nincs annak köze semmihez, ami régen sziklaszilárd alapként tűnt fel a magyar belpolitikában. A mai többségi párt minden tekintetben új és minden tekintetben különleges alakulás.

Odomban volt erről a Kérdésről a kormány egyik aktív tagjával beszélgetni. Nem miniszter és természetesen nem akarja, hogy megnevezzem. De mivel sokáig kívülről szemlélte az eseményeket és a parlamentben dolgozott a helyzet kialakításán és mert elméletileg is képzett, kitűnő ember, az angol parlamentarizmusnak is alapos ismerője, minden tekintetben alkalmas arra, hogy magasabb szempontokból is megítélje a mai viszonyokhoz látszólag alkalmazkodva, új magyar helyzetet.

— A többségi pártra azt mondják, hogy azt a mandátumokon és anyagi érdekeken kívül semmire sem tartja együtt, mondta informátorom, bizalmas, hosszas beszélgetésünk során. — Oriási tévedés. Az ellenzék és sajtója az ilyen megállapításokkal csak azt az egyet árulja el, hogy nem tudja megkülönböztetni egymástól, mi az, ami lényeges és mi az, ami lényegtelen. Meg azt, hogy az ellenzékiek bizonyos tendenciák és fejlődések előtt makacsul behunyják a szemüket.

— A magyar parlament összeállításában nemcsak világvetési különbségek nyilvánulnak meg, melyeket bizonyos mértékig meg is lehet hánisítani, mert éppen az intellektuális középosztály bármikor hajlandó arra, hogy areot öltson fel. Akár olyan arcot is, amelynek semmi köze az ő igazi énjéhez. Hanem benne van ebben a vidéknek és a fővárosnak az ellentéte és egymással való szembenállása. Megfigyelheti ezt akárki. A parlamentben ma olyan emberek ülnek, akik helyi összeköttetésükkel fogva szereztek jogot arra, hogy egy-egy vidéket, egy-egy kerületet képviseljenek. A legújabb választásoknál is ugyanaz a tendencia domborodott ki: azok a kerületek, amelyek mostanában megürültek

egyől-egyig olyan képviselőt választottak, a kik odavalók voltak az ő hazájukba s akik ezen a címen igazán a választók közvetlen kiválasztásának köszönhetik képviselői megbízatásukat.

— Ennek a tagolódásnak igen nagy a jelentősége. Mert mindenki tudja, hogy régebben az egy párt rendszer azáltal állt fenn, mert az erős központi hatalom Budapestről küldte ki a jelölteket és a hivatalos választási szervezetnek az volt a feladata, hogy ezeket juttassa megbízatáshoz. Ma a vidék nem fogadja el a fővárosból jövő kísérletezőket, a vidék maga akar a maga sorsa felett dönteni. Es ezt meg is tudja tenni, mert az, hogy a választás nyílt, ma éppen ennek az irányzatnak ad erőt.

— Így pedig az a hatalmas pártalakulás amely a kormány háta megett van, közös világvetési alapot is kap. A kormányt támogató blokk egységes, mert azzá teszi legtermészetesebb érdeke, közös neveltetése, közös érdekei és közös szempontjai, s hiába van olyan sokféle árnyalat a kormánypárt kebelében mégis együtt marad az a maga természetes súlypontjánál fogva, amely igen is, belül esik a párt keretein.

— A negatívumok gyakran több össze foglaltó erőt foglalnak magukban, mint a határozott tartalommal bíró felfogások. A kormány pártját egységesé teszi az is, hogy az ellenzéki pártok olyan képtelenül széttartottak, olyan tartalmatlanok és tehetetlenek. Tény, hogy az ellenzéki pártok között ma egyetlenegy sincs, amelynek csak a leghalványabb kormány-programja is lenne, amely csak elenyésző kicsiny mértékben is alkalmasnak látszanék arra, hogy adott esetben átvegye az ország ügyeinek vezetését.

A kormány pártja három nagyobb csoportból tevődött össze. A legelső ezek közül az a nagyobb csoport, amely egyénenként elemezve, sok különböző árnyalatot mutat fel, de mégis teljesen egységes és teljesen kormánypárti s a Bethlen számszerű fölényének a szolgáltatója. — A második a kisgazdáknak Nagyatádi féle csoportja, amely ugyan feltétel nélkül a kormány mellett áll és a kormány pártjában benne van, de amelynek ezen a párton belül mégis van bizonyos külön állása és szervezete. Így Bethlennek a tudtával és hozzájárulásával megvan a külön tanácskozási joga és ezzel a jogával él is s kívánságait mindig külön tárgyalja meg a miniszterelnökkel. Ennek a pártárnyalatnak ma nincs vezére olyan értelemben, a hogy Nagyatádi az volt, mert a tanult elemek közül a vezér életében senkinek sem emelkedett ki annyira, hogy az örökséget átvehesse, a csizmás kisgazdák közül pedig ugyan kijelölés útján Mayer János átvette a földművelési tárcát, de ez nem jelenti azt, hogy egyúttal Nagyatádi teljes jogu utódjának is lehetne tekinteni.

— A vezér halála után, sőt már életében is nem egyszer felmerült az a gondolat, hogy ez a párt ellenzékbe menjen, — de minden egyes esetben kiderült, hogy erre nincs szükség. Hiszen, ha a párt különböző kívánságokat szövegezett meg és juttatott el a kormányhoz, ez sohasem vezethetett szakításra, hanem megegyezésre, mert a párt kormányképes párt és kívánságai nem képtelenségek s nem tiszta kormánybuktatási célokból támadnak.

Komoly dolgok ezek és a kormány rendszeren magáéva is teszi őket, vagy a pártnak magának kell respektálnia azokat az indokokat, amelyek megvalósításuknak útját

állják. Így a kisgazdapárt nemcsak hogy benne van a kormányt támogató blokkban, hanem azt lehet mondani, hogy annak a magva és a többségi pártnak döntő része.

— A harmadik csoport pedig a Vass József vezetése alatt álló keresztény gazdasági párt, amely köztudomás szerint a volt néppártnak az utóda, kifejezetten katolikus jelleggel és legitim hajlandóságokkal ugyan, de legitim felfogása nem olyan határozott, hogy Bethlennel meg ne találhatná a szoros együttműködés lehetőségét. Ez a párt azonban kimondottan nem kormánypárt, hanem csak a kormányt támogató külön párt.

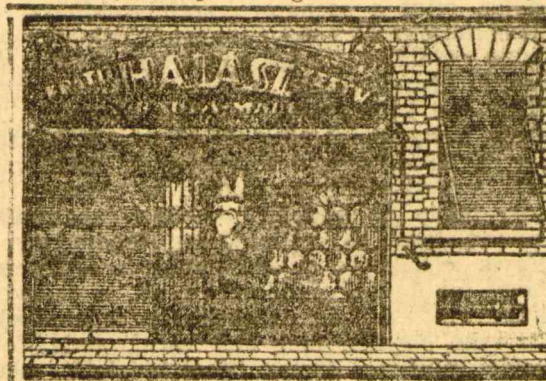
— Az ellenzékben az egyetlen egy határozott csoport a szocialisták csoportja. Számra elég nagy, hiszen vagy huszonöt tagot számlál, azonban nincs az a súlya, amely talán lehetne. Ennek az oka nemcsak az, hogy a többségi pártok egységesek, hanem az is, hogy a magyar szocialisták parlamenti csoportja nem az igazi vezető egyéniségekből alakult ki. Az ő legerősebb embereik ma külföldön vannak s ez a pártnak sok szempontból gyengíti az erejét, a pártnak parlamenti súlyát mindig csökkentette a kormánnyal való paktumának kiderülése. Ok ugyanezt az egyezményt később hatálytalanították azzal az indoklással, hogy szerintük a kormány nem tartotta meg, azért még sem lehet parlamenti pályafutásuk igazán egyenletes. A parlamentből való kivonulásuk például eléggé mutatja, hogy milyen kicsiny erőt jelentenek. Körülbelül félevesi kintmaradás után kénytelenek voltak minden engedmény elérése nélkül visszamenni és elfoglalni helyüket.

— A többi ellenzékiek között vannak szélsőséges legitimisták, fajvédők, vannak olyanok is, mégpedig szép számmal, akik elenyésző csoportokban képviselnek valamilyen külön felfogást, vagy árnyalatot, — a legmúltságosabb Szilágyi, aki egymaga az elnök, a szervezet és a párt, s aki önmagával gyűléseket szokott tartani, határozatokat hoz és ezekről kommunikéket ad a lapoknak. Ott van közöttük Sztényi, Ugron, akik ma is kormányképeseknek s a jövő embereinek tartják magukat. Ott vannak a régi liberális politikának még meglevő képviselői, s ott van Rassay Károly is, az egyetlen, akinek nevét az újabb politikai kavargásokból érdemes megjegyezni. Az októbristák szintén csak egy kis töredéke ennek az ellenzéki színkeveréknek.

— Ez a pártok helyzete a parlamentben. S aki azt mondja, hogy a kormány-pártot csak a korrupció, a választási manőverek, s a mandátumfélést tartja együtt, az valószínűleg tudatosan ártatja önmagát. Epen ellenkezően áll a dolog. Az ellenzékiek között nincs egyetlen egy olyan árnyalat sem, amelynek a programjánál fogva igénye lehetne trónutódiásra a kormányelnökség koru ellenben a valóság az, hogy új választás esetén a mai kormánypárt még a mainál is nagyobb számmal, a mai ellenzéki pártokat elsőprő eredménnyel kerül majd be a parlamentbe, — ott aztán kettészakad, egyik fele megtartja a kormányt, a másikból pedig megalakul az a kormányképes ellenzék, amely aztán alapjává lehet a politikai váltogazdaságnak s a parlament munkájának egyenletes menetét biztosíthatja.

Ezt az információt minden megfigyelés igazolja.

Igen, ez tökéletesen így van. Bethlen azért ül olyan biztosan a miniszterelnöki székekben, mert új erők tartják ott s az ellenzéknek pedig még nincs figyelme arra, hogy megértse, mi ez az új erő. A parlamenti többséget az ország adta, az ellenzék pedig a főváros levegőjéből táplálkozik: Magyarországon folyik a vidéknek és a fővárosnak az a harca, amely a kommun alatt indult meg. S egyelőre úgy látszik, hogy a vidék az erősebb. A magyarság szempontjából pedig ez feltétlenül egészséges fejlemény.



Acéllemez üzleti
redőnyöket
Esslingeni ablakredőnyt, napellenző szerkezeteket gyártunk és legelőcsőben szállítunk. — Árjainkat díjtalanul szolgálatunk!
Halász Testvérek
ORADEA-MARE — NAGYVÁRAD, Str. Cogalnică, (volt Várady Zsigmond-utca) 16. — Telefon 384. szám

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó indítványok az első oldalon, a lap fején olvashatók. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadónálhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetésiroda vagy bizománysunk útján is feladhatók. A *gal megjelölt közlemények díjazás alól esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Vasárnap, október 10.

Kat.: B. Ferenc. — Prot.: Gedeon — Görög: Eulamp. vt. — Izr. 5087. Kesven 2. — A nap: 6.25 — 17.40. — A hold: első negyed 14-en 17 órakor. — Időjárás: Enyhe idő várható felhőzettel, kevés csapadék valószínű.

— Bethlen György elutazott Gyergyószentmiklósról. Kolozsvárról jelentik: Gróf Bethlen György, a Magyar Párt elnöke ma reggel 9 óra 30 perckor dr. Deák Gyula főtitkár és Hantos Gyula, a kolozsvári tagozat titkárának kíséretében elutazott Gyergyószentmiklósról. Ugyanezzel a vonattal utaztak Sándor József és Balogh Arthur szenátorok. A Magyar Párt központi kiküldöttjei egész sereg aktát és iratot vittek magukkal, amelyek a nagygyűlés anyagát fogják képezni.

— Jakabffy Elemér nem mondott le. Kolozsvárról telefonálják, hogy az Országos Magyar Párt felkérte a Brassói Lapok kolozsvári munkatársát annak közlésére, hogy ott Jakabffy Elemérnek, a párt alelnökének és a kisebbségi szakosztály elnökének lemondásáról semmit se tudnak. Jakabffy Elemér most küldötte be a pártnak a kisebbségek ügyében kidolgozott részletes jelentését s közölte egyúttal, hogy az elnöki tanács legutóbbi ülésén nem vehetett részt, mert beteg volt és súlyos operáción ment át, még most is gyengének érzi magát, de közölte azt is, hogy a gyergyószentmiklósi nagygyűlésen okvetlenül résztvesz.

— A bolgár külügyminiszter a papánál. Rómából táviratozzák, hogy a pápa félóra hosszútartó kihallgatáson fogadta Buroff bolgár külügyminisztert.

— Kiket jelöltek Budapest alpolgármesteri állására? Budapestről táviratozzák, hogy Budapest főváros jelölő választmánya az október tizenharmadikán megválasztandó két alpolgármesteri állásra elsőhelyen Folkusházy és Buzáth eddigi alpolgármestereket, második helyen Csapos és Berczell tanácsnokokat, harmadik helyen pedig Lieber tanácsnokot és Márkus miniszteri tanácsost jelölte.

— Mircescu hadügyminiszter megtekintette Resica hadianyagkészítő telepeit. Temesvárról jelentik: Mircescu hadügyminiszter tegnap délelben Temesvárra érkezett. Kíséretében többek közt Condescu ezredes a király adjutánsa volt. A pályaudvaron Darvari tábornok fogadta. Innen sétakörutat tettek a városban, mely után a miniszter tovább utazott Resicára, hol Orghindan vezérigazgató várta. A hadügyminiszter Resica műveinek különösen ama telepeit tekintette meg, amelyekben a hadsereg számára ágyukat, munitiót és torpedókat készítenek.

— Munkában az érmihályfalvai Magyar Párt. Az érmihályfalvai járás Magyar Párt intéző bizottsága a múlt héten tartotta meg havi gyűlését az érmihályfalvai kaszinóban Falussy Árpád ny. főispán elnöke alatt. A gyűlésen az intéző bizottság tagjai hiánytalanul megjelentek. A gyűlésen dr. Andrassy Ernő érmihályfalvai orvos és archeológus ja-

Esküvője előtt elégett egy menyasszony

SZOLNOK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Szombaton délután a Szolnok és Heves megye határán levő Pély községben szörnyű szerencsétlenség történt egy lakodalom alatt. Rengeteg ember gyűlt össze Deák Pál pélyi gazda házában, Deák leányának esküvőjére. A gyönyörű leány szinte gyerekfővel 16 éves korában ment férjhez a 20 éves Szőke Miklóshoz. Zsúfolásig megtelt Deákék háza, amikor feltették a műtuskoszorút a menyasszony fejére, hogy elinduljanak a templom felé. Valamelyik asszony még igazítani valót talált a menyasszony frizuráján. Előkapta a gyorsforralót, hirtelen szeszt öntött bele, meggyújtotta és a következő pillanatban rettenetes sikoltás hallatszott.

A menyasszony átyla, koszorúja

vaslatára elhatározták egy pártiroda megnyitását, hol a Párt tagjainak ingyen adnak tanácsokat és jogsegélyt. A pártirodát már a napokban az érmihályfalvai »Hangya« épületében ünnepélyes keretek között meg is nyitották. A hivatalos órák minden csütörtök és vasárnap délelőtt vannak, mely időben a Magyar Párt tagjainak díjtalanul adnak felvilágosításokat és jogi tanácsokat. Az önzetlen munkában résztvesznek dr. Jakab Ernő ügyvéd a Magyar Párt főtitkára, dr. Bálint Miklós ügyvéd, dr. Andrassy Ernő és még számosan.

(*) Bukarestben is kapható Panaft Istrati Kyra Kyralina című világhírű művének magyar fordítása. Ára 130 lej. Bukarestben árusítják a Brassói Lapokat is árusító jobb kioszkok, valamint a Socce-féle könyvkereskedés. (Calea Victoriei elején.)

— Megindul a harc a kolozsvári polgármesterválasztásra. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Ismeretes az a harc, amelyik a kolozsvári városi tanács körül folyik. Most már az a helyzet, hogy a tanács feloszlására minden körülmények között sor kerül. Ezzel párhuzamosan megindultak a kombinációk arra vonatkozólag, hogy ki legyen Kolozsvár új polgármestere. A néppárt eddig négy jelöltet állított és pedig Isvada jelenlegi polgármesterhelyettes, Bornemisza Sebestyén, Bhatell Leót és dr. Dragomir Silviu egyetemi tanárt. Mihelyt a feloszlásról szóló végzés megérkezik Kolozsvárra, azonnal sor fog kerülni az új polgármester megválasztására. Ugy, hogy Kolozsvár város ügyeit valószínűleg már ennek a hónapnak a végén új polgármester fogja vezetni.

(*) Romain Rolland — a ma élő írók egyik legnagyobbjának néhány szava jellemzi legjobban Panait Istrati-t, a Párisban nagy diadalt aratott román-francia író: Istrati az érzés lángoló hevével meg fogja magának hódítani Európát. S valóban ritkán olvasni könyvet, melyben annyi mély érzés, annyi igaz, emberi melegség áradna, mint Istratinak magyarul most megjelent »Kyra Kyralina« című művéből. A »Kyra Kyralina«-t Horvát Henrik eredetiből fordította páratlan tökéletességgel magyarra és izléses kiállításban jelent meg. Ára 130 lej. Kapható minden könyvkereskedésben. Postán — az összeg előzetes beküldése ellenében portómentesen ajánlva szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

A világsajtó humora

A gazdag Kecsege meghívja a szegény Papákot vacsorára. A vacsora igen vidáman folyik addig, míg Kecsege észre nem veszi, hogy vendége mára harmadik ezüst kanalat teszi a zsebébe. Kecsege csak túrt egy darabig, azonban úgy éjfél felé az ötödik kanálnál már elveszti türelmét.

— Mondja kérem — mordul a szegény Papákra — mit csinál itt maga?
— Az orvos írta elő — felelt Papák hidegvérrel — minden órában egy evőkanál.

és haja a kiömlött szesztől tüzet fogott és néhány pillanat alatt lángbaborult nehéz selyemruhája is.

Az egész házat rettenetes sikongás töltötte be, az asszonyok egymást tiporva menekültek a szabadba, miközben a menyasszony, mint eleven fáklya futkosott, anélkül, hogy segíteni mertek volna rajta. Fájdalmában a földre vetette magát, segítségért kiabált, de percek múltak el, amíg végre férfiak rohantak be,

pokrócokkal eloltották a lángokat, azonban már későn.

Mire az orvos megérkezett, a fiatal menyasszony már halott volt. A vizsgálat megindult, hogy a temetéssé vált esküvőért kit terhel a felelősség?

(*) Orvosi körökből. Dr. Weisz Imre rendelőjét Árvaház-utca 3. szám alá helyezte át. Rendel délután 2—5-ig.

— Megérkeztek a pápai kitüntetések Érmihályfalvára. Dr. Bjelik Imre váradai püspök, apostoli kormányzó, mikor legutóbb Rómában volt, egyházmegyéje köréből sokakat pápai kitüntetésre terjesztett fel. Ezek között volt négy érmihályfalvai is. Dr. Andrassy Ernő archeológus, ki ásatásaival világhírnévre tett szert, dr. Bujanovits Rudolf földbirtokos, Kolling Árpád malomtulajdonos és Kiss Miklós földbirtokos. A pápai kitüntetések átadásának ünnepsége vasárnap délután folyt le a váradai Kath. Kőr nagytermében. Az ünnepségen vidékről is sokan megjelentek. A »Pro Ecclesia et Pontifice« nevű arany keresztet maga a püspök tűzte fel a kitüntetettek részére. Az ünnepséget bankett fejezte be, ahol a vidéki kitüntetettek nevében dr. Bujanovits Rudolf köszöntö meg a kitüntetéseket.

— Nedeanu pénzügyi adminisztrátor temesvári bemutatkozása. Temesvárról jelenti: Nedeanu pénzügyi adminisztrátor akit Marosvásárhelyről oly megkönnyebbüléssel bucsuztattak el, Temesvárra érkezett, ahol átvette az itteni pénzügyigazgatóság vezetését. Első szereplése purifikatori jellegű volt. A Korona éttermében megvacsorázott, azután számláját ki egyenlítette. De mivel a főpincér elmulasztott blokkot adni részletes számlával a főpincér ellen kihágási eljárást tett folyamatba.

— Huszonötmillió rupia kárt okozott az indiai földrengés. Párisból táviratozzák, hogy a Matin Bombayból érkezett jelentése szerint a Karachi vidékén dühöngő földrengés és forgószél huszonötmillió rupia kárt okozott.

— Rendőrségi hírek Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: Pop-Baldi Miklós Gyergyószentmiklósi volt prefektusát, aki általaános meglepéssel végezte reábizott funkcióját, körülbelül egy hónappal ezelőtt Marosvásárhelyre rendelték be belső szolgálatra. Most a belügyminiszter ezt a képzett, humánus gondolkodású, erős kezű főtisztviselőt Nagyszalonta város rendőrfőkapitányává nevezte ki. Ugyanitt írjuk meg azt is, hogy dr. Bolfa rendőrfőkapitányt, aki legutóbb beszercei rendőrfőnök volt, áthelyezték a marosvásárhelyi rendőrprefektúrához, az ujonnan szervezett sajtó ügyosztály főnöke lesz.

— Szerencsétlenség a sepsiszentgyörgyi szövőgyárban. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnap délelőtt a sepsiszentgyörgyi szövőgyárban könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt. Bokor István huszonegyéves munkás az egyik munkateremben egy létráról az emelvényen levő folajtartányt akarta leemelni, de oly szerencsétlenül, hogy a létra elcsuszott és Bokor a magasból a földre zuhant le. Súlyos sérüléseket és lábtörést szenvedett. Beszállították a sepsiszentgyörgyi kórházba.

Legszebb emlék Gyergyóból: Eredeti kézidomborművek gyilkostói tájképekről. Kaphatók Schuller Károly műbádogosnál, meglepően olcsó árban. (Főter).

— Kijelölték a gyergyószentmiklósi nagy gyűlés marosmegyei kiküldöttéit. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap számunkban már röviden megemlékeztünk arról, hogy a Magyar Párt marosmegyei intéző bizottsága ülést tartott. Az értekezlet érdekesebb pontja volt Orbán Balásznak, a helyi tagozat elnökének javaslata, amely szerint a pártnak mindama tagjai, akik a múlt hó 27-én tartott Krenner-értekezleten résztvettek, igazolják eljárásukat. Vita után az a nézet alakult ki, hogy a Krenner-csoport gyűlésén megjelent politikusoknál rosszhiszeműséget nem lehet feltételezni. A javaslatot nem fogadják el. Ez után megválasztották a gyergyószentmiklósi nagygyűlésre kiküldött delegátusokat. Marosvásárhely képviselői: dr. Bernády György, dr. Sebestyén Miklós, Kovács Elek, Huszár Lajos. Szijgyártó Gábor, Lakatos Sándor. Maros vármegye képviselői: Tholdalaghy Mihály gr., Sárkány Miklós, Ferencz Mihály Zsigmond, Nagy Árpád, Tóvissy Géza, Tholdalaghy József, Vitályos Géza, Orbán Balázs, Kuthy Mihály, Fekete Zsigmond, Szeres János.

— Megindul a sárga motoros Brassóban. A Brassó-Háromszéki Helyiérdekű vasutak igazgatósága számolva a forgalom állandó növekedésével, de számolva azzal a körülménnyel is, hogy a szénnel fűtött mozdonyok üzemi költsége ma már óriási, elhatározta, hogy a forgalom könnyebb lebonyolítása céljából kellő átalakítással felhasználja a már üzemben volt gőzmotoros kocsikat. A kocsit az átalakítás folytán villamoserővel látták el, oly formán, hogy a motoros által hajtott kocsin elhelyezett dinamó hozza mozgásba a kocsit. A kocsit többi része az utasok számára áll rendelkezésre, s egyben elég erős ahhoz, hogy még két személykocsit vigyen magával. Az első kocsi átalakítása hárommillió lejbe került, s a napokban hozták Brassóba. A kocsit Budapestről Brassóig az államvasutak vágányain jött a saját erejétől hajtva s az utat huszonnyolc óra alatt tette meg. A vasutigazgatóság az új kocsit tegnap délután próbálta ki a hatóságok és a sajtó képviselőinek jelenlétében. A próbauton — Brassótól Hosszúfalugig és vissza — résztvettek a Direcțiunea de Exploatare CFR. részéről Vuia igazgató, Comanescu igazgatóhelyettes és Coliban alezredes, hadügyminiszteri delegált, Socaci helyettes polgármester és Jonitza rendőrközmiszár. A próbaut teljes mértékben beigazolta az új kocsit használhatóságát és gyakorlati voltát. Az új kocsit, amelyet — ha majd a kellő tőke rendelkezésre fog állni — a többiek is követni fognak, az első lépés a brassó-hosszúfalusi vonal villamosítása felé, ami természetesen csak akkor következik be, ha a tervezet részvénytársaság megalakul. Az új kocsit szombaton adják át a forgalomnak. A megjelenteknek Árpád Gyula, budapesti mérnök, Scholtz igazgató és András István viselő szolgáltak szakszerű felvilágosításokkal.

— Egy kisbirtokos kipusztította egész családját. Budapestről táviratozzák, hogy Gálszécs-Garany községben az elmúlt éjjel Jéger András kisbirtokos beretvával elvágta felesége és három gyermeke nyakát, majd felakasztotta magát. Reggelre mindnyájan halottak voltak. Jéger már hosszabb idő óta elmebeteg volt, de mint csendes örült családja ápolása alatt hagyták. Sűrűn emlegették az utóbbi időben családjának, hogy ne dolgozzanak, mert úgy is meg fognak halni.

Sok bajtől

menekül meg, ha lábait télen át is

PODOL

lábapolóval kezeli, mely azáltal, hogy lábizzadását tökéletesen meggyógyítja, megmenti attól, hogy folytonos hűlésnek legyen kitéve.

Fagyos lábnak nélkülözhetetlen!

Kapható gyógyszerárban, drogériában és a készítőnél Csanda gyógyszerár, Oradea.

2314 II

Letaszították a barátjukat a mélységbe, hogy fölvehessék az életbiztosítását

Súlyosan elítélték a gyilkosokat

SALZBURG. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Gyilkosság és család vádja alatt került tegnap az esküdtszék elé Payerleitner Károly jómódú fogtechnikus és Schvartz Ferenc. Az ügyészség vádirata szerint ez év május 13-án kivitték magukkal kirándulásra Berger András fogtechnikus segédet és a Schafberg egy meredek kiszögelléséről a mélységbe taszították, hogy a biztosító társaságtól megszerezzék azt az összeget, amelyre a szerencsétlen embert előzetesen biztosították.

Payerleitner Károly beavatta gyilkos tervébe a nála alkalmazásban levő mostohafivérét, Schvartz Ferencet s ketten akarták eltenni láb alól a kiszemelt áldozatot. A kiránduláson, a vádirat szerint egy korcsmában itatták Berger Andrást, s csak azután csalták fel a hegyre

36 méter magasságból taszították le a szerencsétlen fogtechnikus összetörött tagokkal terült el a mélységben, néhány nap múlva meghalt anélkül, hogy eszméletre tért volna.

Kezdetben sikerült a terv s csak akkor lett gyanús a dolog, mikor Berger András halála után másnap egy Zechner Vilma nevű leány Payerleitner Károllyal együtt jelentkezett a Phönix biztosító társaságnál Berger András két életbiztosítási kötvényé-

vel, amelyek közül az egyik 60000, a másik 84000 silling életbiztosításra szolgált. Payerleitner igazolta a leányt, hogy ő a szerencsétlen Berger András menyasszonya, s az javára biztosította az életét, noha a kötvényben ez a név nincs feltüntetve.

A fogtechnikus, mint munkaadó bizonyította, hogy a tragikus sorsu alkalmazottja leendő feleségét nevezte meg előtte, mint akinek jövőjét biztosítani akarta. A Phönixnél gyanút fogott a dolog és egyelőre csak négyezer sillinget fizettek ki, de egyúttal magándetektívet fogadtak hogy végére járjanak a dolognak. Így derült ki, hogy

Berger Andrásnak nem Zachner Vilma, hanem egy Krapfenbacher nevű leány volt a menyasszonya

Erre a biztosító társaság család címén feljelentést tett az ügyészségen s így derült ki a gyilkosság. Payerleitner Károly az előnyomozat egész folyamán állhatatosan tagadott, Schvartz Ferenc ellenben bevallotta, hogy mostohafivére neki 7000 sillinget ígért ha tervében segítségére lesz.

A tegnapi tárgyaláson zsufolva a törvényszék nagy esküdtszéki terme. Payerleitner mindent tagadott. Schvartz Ferenc ellenben töredelmesen vallott. Az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék Payerleitner Károly fogtechnikus életfogytig tartó fegyházra, Schvartz Ferencet 15 évi súlyos börtönműre ítélte.

— Átteszik a marosvásárhelyi municióraktárt a sátorárborból. Marosvásárhelyről jelentik: Régi séréme Marosvásárhelynek a sátorárborból elhelyezett municióraktár, amely egy robbanás alkalmával nemcsak a város, hanem a közeli vidék biztonságát is veszélyeztetné. A legutóbbi tanácsülésen is foglalkoztak ezzel a municiósteleppel, mely beláthatatlan veszélyt rejt magában. Bernády György dr., polgármester, a város megbízásából Bukarestben járt a belügyminiszternél s előterjesztette a város kérését, hogy a tűzveszélyes municióraktárt egy biztonságosabb és megfelelőbb helyre szállítsák el. A miniszter megértéssel tárgyalta az ügyet, s elhatározta, hogy egy bizottságot küld ki a helyszínre, amely ha szintén véleményezi ezt, hajlandó a municióraktárt a sátorárborból elhelyeztetni. A raktárvizsgáló mérnök már is kijelentette, hogy a hatóság tűzrendőri intézkedése, a vízvezeték kiépítése, a tűzcsapok felállítása legfeljebb csak a tűzveszély tovább terjedését akadályozhatná meg, de a munició felrobbanását nem.

— A szülésznők egyesületének közgyűlése. A romániai szülésznők egyesületének központi bizottsága október 20-án a főtéri tanácsházban közgyűlést tart. A gyűlésre érkező szülésznőknek Kőkösi pénztárnoknő (Katonakórháztér 38) ad utóbaigazítást.

— Az unitárius lelkész hivatal értesíti az egyházközség tagjait, hogy a lelkészi lakás és irodahelyiség mostantól kezdve Rózsater 10 sz. alatt van.

— Elítélték egy kolozsvári detektívet. Kolozsvárról telefonálják, hogy az ottani törvényszék ma rendkívül súlyos ítéletet hozott a kolozsvári rendőrség egyik detektívje ellen. Még májusban történt, hogy Kovács József cipész felesége a Hunyadi-téren éjjel két óra felé hazasietett, amire elébe állt Marár Mór detektív, igazolásra szólította fel, majd becipelte a Bornemisza-nyomdába, ahol Seyer Adolf nyomdász segítségével erőszakosan megrénytetet követtek el ellene. A bíróság ma Marárt két évi fegyházra és három évi hivatalvesztésre, Seyert pedig egy évi fegyházra és szintén három évi hivatalvesztésre ítélte. A vádlottak felebbestek.

— A Zs. N. Sz. helvi csoportjának közgyűlése. A Zsidó Nemzeti Szövetség helvi csoportja holnap hó 11-én este fél 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart az Arvaház utcai tanácsteremben. A közgyűlésen résztvehet minden sékelfizető. Tárgysorozat: 1. Elnöki és titkári beszámoló. 2. Delegátusok választása a nagyváradi országrészi konferenciára. Kérjük a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. Az elnökség.

Felhívjuk b. olvasóközönségünk figyelmét az alábbi forgalomba került

Tungsram „D”

izzólámpára — Az új Tungsram „D” lámpa egyesíti magában a lámpagyártás technikájának összes vívmányait — Az izzószál lényeges javításai és speciális elhelyezése az új tekercseit — spiralizált — fonali izzólámpa árammegtakarítás mellett egyenletes elosztás, tiszta fehér fény — nyel és rázkodtatásoknak legjobban ellenl. Az új Tungsram „D” lámpának alakja igen tetszetős és kizárólag üvegcsúcs nélküli keret forgalomba. — Az új Tungsram „D” lámpa minden jobb szaküzletben kapható. 2/291

— Amikor a rendőrhízbizos fékez meg a brutális apát. Példátlannul megbotránkoztató esetnek voltak szemtanúi tegnap délután a Hosszu-utcában járókelők. Egy brutális apa valami iskolai mulasztásért kilencéves fiát meztelenre vetkőztetve a legnagyobb brutalitással verte meg s amikor a szerencsétlen fia meztelen teste már kékfoltos volt, nem elégedett meg ezzel, hanem úgy, ahogyan volt, anyaszült meztelenen kikergette az utcára, s ott is szinte vadállati módon folytatta a fiu ütlegetését. Az utcán járókelők összefutottak, közben a helyszínére érkezett Serbán rendőrközmiszár, aki nagy nehézségek árán tudta kiszabadítani a fiut a brutális apa kezéből. Az apa, akit Brenndörfer Andrásnak hívnak, a Hosszu-utca 218 szám alatt lakik, tiltakozott a rendőrközmiszár beavatkozása ellen, arra hivatkozva, hogy ő a gyermek apja, s azt tehet vele, amit akar. A rendőr ennek ellenére a kórházba vitte a fiut, ahol orvosi látteleletet vettek fel róla, a magáról megfélemedezett apa ellen pedig megindítják az eljárást.

— Verekedésből gyilkosság. Kolozsvári tudósítónk jelenti: Tegnap Tuza községben kegyetlenül végrehajtott gyilkosság történt. Szabó Péter és Pestean Vasile ottani lakosok összevesztek Cileá Péter földművelővel és a veszekedés hevében Szabó egy fadoronggyal úgy fejbe vágta Cileát, hogy az ott a helyszínen összeesett és meghalt. A csendőrség azonnal letartóztatta Szabót és beszállította a kolozsvári ügyészség fogházába. Büntetés, Pestean megszökött. A csendőrség nyomozza.

(*) Elveszett. Október 6-án este a Hirschner vagy az Arvaház-uccában elveszett egy boa. Becsületes megtaláló adja le a kiadódhivatalban, ahol magas jutalomban részesül.

Hirdessen a Brassói Lapokban!

Lépjén be kölsön- könyvtárunkba

hol havi 60— lejért a legujab-
ban megjelenő könyveket olvas-
hatja és az **Apolló** és **Modern**
mozgókban **kedvezményes**
!!!!!! **legyen** részesül !!!!!!!

Naponta érkeznek újdonságok.

HERZ-féle papirkereskedés
kölcsönkönyvtára,
Brassó.

2255

Y

— Kisexisztenciák, tisztviselők súlyosan érezték ezideig egy olyan fűtőtest hiányát, mely a méregdrága tüzelőfát alaposabban kihasználja, annak fűtőkéességét jobban értékesít. Legjobb cserépkályháink a fa melegének csak 35—40 százalékát hasznosítják, az olcsó vaskályhák pedig szinte nevésségesen csekély hatásfokot érnek el és rengeteg fát fogyasztanak. Örömmel fogadjuk tehát nálunk a nyugati fűtőtechnika új és szenzációs vívmányát, egy olyan kályhát, amely a fa fűtőkéességének 76 százalékát állandóan kihasználja, sőt ezt a hatásfokot időlegesen 100 százalékra is fokozza s emellett külsőleg igen tetszetős formájú. A redőnyről és vasszerkezeti munkáiról elismert Szántó Dezső és fia nagyváradi cég volt az, mely óriási áldozatokkal megszerezte a budapesti Héber kályhagyár „ZEPHIR” szab. fűtővelű folytonzó kályhájának romániai gyártási jogát, amely kályhát versenyen felül helyez ama tulajdonsága, hogy egy szoba fűtésére csak 10 kg. fát használ el 24 órán át. A Szántó cég a gyártást már teljes üzemmellel megkezdte úgy, hogy már teljesen összeállított és kiépített kész kályhákat tud szállítani. A szezon előrehaladottsága miatt ugyan már csak korlátozott mennyiségű kályhák készíthet az idén, bárha a kályhák iránt már most is óriási az érdeklődés. A gyár azonban mindent megtesz, hogy a felolduló igényeket lehetőleg kielégíthesse.

— **Házasság 50.000 lejért.** Temesvárról jelentik, hogy Turinszky Desanka Józsefváros, Csillag-utcai lakos házasságsszédelgés címén jelentette fel férjét, Turinszky Dusan lakatos mestert az ügyességen. A feljelentés szerint a férj a házasság megkötése után rávette feleségét, hogy mindenét adja el s az így szerzett 50.000 lejnyi összeget magához véve, elhagyta. Csak több havi távollét után került meg újból a „fiatal férj”, közölve az asszonnyal, hogy csak a pénze kedvéért vette el most pedig, hogy a pénze elfogyott, fel is ut, le is ut. Az asszony nagy elkeseredésében ügyvédhez fordult s így adta ma be a feljelentést a férje ellen.

— **Orvosi körökből.** Dr. Ritter bőr- és nemibetegségek szakorvosa vasárnap kivételével naponta rendel Hirscher-ucca 25. l. szám alatti rendelőjében, nőknek 1—fél 2-ig, férfiaknak délelőtti 12—1-ig és este 7—8 óráig. Quartz és villanykezelés fél 11—12-ig. Dr. Oeken-féle villanyhő-kezelés.

(*) A Brassói Lapok 1927. évre szóló naplóját úgy tartalom mint külső kiállítás dolgában messze felülmúl minden hasonló kiadványt. Ne rendeljen, ne vegyen addig, míg ezeket meg nem tekint. Viszonylag olcsónak magas rabattot nyújtunk, kiváltképpen részletes ajánlattal és prospektussal együtt.

— A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az előkelő világ

épp úgy mint a középosztály, évtizedek óta használja arcának és kezének biztos eredményű és tökéletes sikert hozó ápolására a

DIANA krémet
DIANA szappant
DIANA pudert

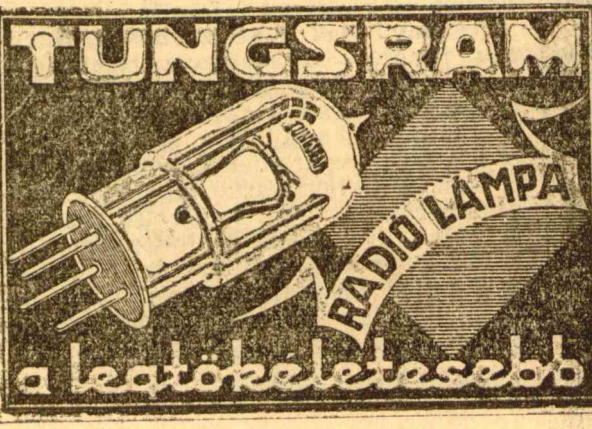
2259 V.

IRODALOM, MŰVÉSZET

(*) A holnapi operapremierhez a bécsi operatársulat szólistái ma megérkeztek. A zenekari próbák már megkezdődtek és holnap a megnyitólőadás keretében kerül színre: A szevillai borbély (kék bérlet.) Megemlítjük azt a régi szokást, hogy a közönség operaelőadásoknál ünneplő ruhában szokott megjelenni, de természetesen, hogy ez nem kötelező. Kérjük a közönség pontos megjelenését. Műsorra kerül még: vasárnap: A szevillai borbély (piros bérlet); hétfőn (kék) és kedden (piros) Traviata; szerdán (kék), csütörtökön (piros) A fegyverkovács pénteken (kék) és szombaton (piros) Don Juan.

Farcádi Sándor verses kötet. Ez év karácsonyára újabb kötettel ajánlkozna meg a magyar olvasóközönséget Farcádi Sándor, a székegyekitek Brassóban élő nagyszerű költője. Az utolsó évek alatt irt költeményeit gyűjti össze, s adja ki a költő, akinek minden megszólalása ünnepet jelent a magyar sziv számára. Olvasóink jól ismerik őt, mert nagyon sok verse itt jelent meg a mi hasábjainkon, itt zengett a költő szava, itt harsogott a nemzeti fájdalom s a dac, itt kapott hangot a költő ajakán a szent akarat és az életben való hit. Senki sincs, erdélyi költőink között, aki a magyar léleknek mélyebben zengő hurjait szólaltatta volna meg, mint Farcádi Sándor, senki sincs aki annyira a magyar sziv véréből merítene, mint ő. Prófétai szavakra emlékszünk vissza a verseiből, amelyek ostromnak és biztatnak, lelkiismeretet és tetterőt ébresztenek, a költő, ő, aki utat mutat és vezetni akarja nemzetét. Nem a költőre, hanem a viszonyok szomorúságára jellemző, hogy versei a saját kiadásában jelennek meg, mint az irodalom őskorában. Most bocsátotta ki előfizetési felhívását, amelyre minél előbb várja a válaszokat, amelyek a Brassói Lapok könyvosztálya címére is beküldhetők, vagy a költőnek a Brassói Lapok szerkesztősége címén. A nyolcvan oldalas, szép kiállítású kötet előfizetési ára 60 lej, s száz példány merített papíron, diszes kiállításban, a költő kezeirásával kerül az előfizetők közé 200 lejes áron. Farcádi Sándor szava hitünk szerint azonnal a lehető legszelesebb körben fog visszhangot kelteni, mindenütt, ahol magyar szívek dobognak, s az előfizetési felhívásnak igen nagy sikere lesz.

**“FARMODONT”
FOGKRÉM**



MEZŐGAZDASÁG

Rossz az Érmellék bortermése

Hetven lejbe kerül a bortermelőknél egy liter bor

Szomorú szüret virradt az idén az Érmellékre. Nem hangosak most az érmihályfalvai uccák és a szőlőshegyek a szüretelőt vigasztaló dalolásától. Nem az oly korán beállott őszi hidegek némitolták el ezeket az ajkakat a gondtalan jókedvtől, hanem az, hogy nincs mit egyáltalán szüretelni, nincsen új bor, amittől jókedvet kapjanak. Az érmelléki bortermés, mely világhírű szokott lenni ebben az évben tavalyi termésének még a negyedrészt sem adta meg. A bortermelők mind ráfizettek az idén a bortermésre. Ottyole százalék kivételével a költségük sem térült meg a bortermelőknél. Egy hold szőlő mely rendes termésnél 25—30 hektolitert szokott teremni, most 50 litertől 150 literig termelt. Egy példa a sok közül.

Egy négyholdas szőlőbirtokosnak, kinek tavaly 110 hektoliter bora termelt, az idén összesen 475 liter lett. Felszámítva a kiadásokat, melyek egy szőlő megműveléséhez szükségesek egy liter bor önköltségi áron 70 lejbe kerül. Így néz ki ma Érmihályfalván a híres bortermés. A mostoha, rossz időjárás sok gazdát tönkretett.

Ennek dacára Érmihályfalván és a környéken újabb nagy területeket ültettek be szőlővel. A borkereskedés, mely itten oly fejlődött üzletág volt, hogy külföldi kereskedők állandóan exportáltak bort, az utóbbi években teljesen hanyatlásnak indult. Ezek óta több ezer hektoliter bor van felhalmozva az érmihályfalvai pincékben és raktárakban, melyek mind kiszállításra várnak. A magas vám miatt azonban nem lehet exportálni. Többször intervenáltak már a bortermelők a magas vám leszállítása érdekében. Nem ért semmit. Minden maradt a régiben.

Az új borárak eddig a következőképpen alakultak: Uradalmi borok (must) 16—18 lej, gazdáké 12—15 lej. A tavalyi óborok még olcsóbbak, mint az idekiforratlan must borok. Literje 14 lej. Még további áresések várhatók a borárakban.

Ausztria 1926 évi gabonatermésének legújabb megállapítása. Az a feltevés, hogy az idei gabonatermés az esős, hűvös időjárás folytán a tavalyi ausztriai rekordtermés mögött marad szerencsére nem igazolódott be, mivel az idei termés sem maradt kivéve az őszi búzatermést —7.7 százalék és az őszi rozs 11.3 százalék, a tavalyi mögött. Ez a tény abban a körülményben nyeri magyarázatát, hogy ebben az évben 7217 hektár szántóval több kerül bevetés alá. Szeptember végén eszközölt megállapítások szerint Ausztria 1926. évi tényleges termése volt: Őszi buza 183.773, tavaszi buza 12.160, őszi rozs 360.843, tavaszi rozs 23.126, őszi árpa 10.129, tavaszi árpa 130.695, zab 307.654. bevetett terület. Ezen bevetett területen tényleges szemes termés: őszi buza 2.780.524, tavaszi buza 123.804, őszi rozs 5.294.199, tavaszi rozs 206.676, őszi árpa 133.192, tavaszi árpa 1.873.538, zab 3.884.329. Pro hektár: Őszi buza 15.1, tavaszi buza 10.2, őszi rozs 14.7, tavaszi rozs 8.9, őszi árpa 13.1, tavaszi árpa 14.3, zab 12.6. Az 1925 évi terméshez hasonlítva százalékbán: Őszi buza —7.7, tavaszi buza +20.2, őszi rozs —11.3, tavaszi rozs +7.0, őszi árpa +10.2, tavaszi árpa +7.4, zab +16.9. Ausztria búzaszükségletének felét képes saját terméséből fedezni. Tekintettel arra, hogy árpából ez évben 2444 hektárral több lett bevetve, mint a múlt évben. Az árpa összes készlete 8 százalékkal több a múlt évinél és előre láthatólag fedezi a szükségletet. Zabtermés készletek emelkedtek 12 százalékkal. Átlag jó termésnek mondható. Az osztrák kormány a takarmánytermelésre szánt területeket mocsaras területek lecsapolása által kívánja szaporítani. A gabona termelés fokozására a gazdáknak olcsóbb hitelt akar nyújtani műtrágyák beszerzésére. és szakszerű istálló trágya telepek létesítésére. A kormány főfeladatául tűzte ki gazdasági iskolák szaporítását és átszervezését.

Csehország idei termése az alábbi statisztikából állapítható meg. A zárjelbe jelezett számok a múlt évi termés hozamát jelzi: Őszi buza 8.701.990 (9.718.217), tavaszi buza 1.006.698 (980.126), őszi rozs 12.365.947 (14.478.269), tavaszi rozs 261.511 (279.311), őszi árpa 61.724 (69.824), tavaszi árpa 11.114.964 (12.687.459), zab 13.082.336 (13.043.583).

SPORT

(x) Coltea-CFR bajnoki mérkőzés lesz vasárnap az Olympia pályán. Kezdeté délután három órakor. A CFR eddig az első csapat amely a Coltea-val kiáll bajnokit játszani. Mindeket csapat a legerősebb felállításban szerepel s így fel lehet tételezni, hogy a közönség szíves és élvezetes játékban gyönyörködhet.

(x) Elmarad a Nemzetiek temesvári vendégszerzése. Az eredeti tervek szerint október 9-én és 10-én Ujpest csapatának kellett volna Temesvárott szerepelnie, majd az Ujpest-III. kerület bajnoki meccs miatt Ujpest helyett a Nemzetiek csapatára került a sor. Végeredményében azonban az ő vendég játéka is elmarad, mert a Kinizsi közlése szerint nem sikerült megszerezni idejében a beutazási engedélyt.

(x) Végleges már az angol profiválogált középeurópai turája. A hosszú tárgyalások végre sikerre vezettek. Most már bizonyos, hogy az angol profiválogatott május tizenharmadikán Budapesten, tizenötödikén Bécsben és huszonkettedikén Prágában játszik az illető országok válogatott csapatai ellen.

(x) Rademacher formán kívül van. Rademacher az angolok meghívták Anglia 200 yardos melluszó bajnokságára. Bár a kiváló világrekorder örömmel fogadja a meghívást mégis kénytelen volt azt lemondani, mert úgy érezte, hogy nincsen formában és nem fog tudni tudásához mérten szerepelni.

(x) Érdekes csatornaátvezési kísérlet. Vier kötter a jövő évben is megkísérli a csatorna átvezését, még pedig két hölgyuszó társaságában. Az egyik hölgy a felesége lesz, aki hajadon korában kitűnő hosszútávúszó volt, a másik partnere pedig Erika Parik kölni hölgyuszó. Végre egy hiteles csatornaátvezés, amelynek két tanuról már előre gondoskodtak.

(x) Afrikában is jők a hölgyuszók. Három afrikai, kapföldi rekordról hozott hírt a táviró. Englenberg kisasszony 29.8 mp-re uszta az 50 yardot, Russel 1 perc 08 mp-re a 100 és Cohen 13 perc 30.2 mp-re a 800 yardot.

(x) Uj-Zéland uszóbajnokságai. Az Uj-Zéland uszói mutatnak fel figyelemreméltó eredményeket. 100 yardon Dovset győzött 58.6 mp, 220 és 440 yardon pedig Baird 2 perc 32.6, illetve 5 perc 30.8 mp. idővel. Nagyszerű Faigray 150 yardos hátuszásban elért 1 perc 55 mp-es teljesítménye. A hölgyeredményeket különösen irigyelhetjük: 100 yardon Stockley 1 perc 07 mp (!), 440 yardon pedig Page 6 perc 21.4 mp-es ideje világmárkát jelent.



TESTA

GYÓGYIT:

FEJFÁJÁST - MIGRÉNT - IDEGES Bántalmakat - FOGFÁJÁST - HÜLÉST - SPANYOL NÁTHÁT - OLDALSZURÁSOKAT KÉRJE MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

LERAKAT BRASSOBAN:

Engros drogéria „AMPHORA” R. T.

Egy levelezőlap elegendő

és bármilyen Ö n n e k szükséges

zeneművet gyorsan és pontosan

megkaphat Moravetz zenemű-

kereskedésétől, Timișoara. Jegyzék lapján.

KÖZGAZDASÁG

A magántőke uzsorakamatok mellett kéz alatt helyezkedik el

Apadnak a bankbetétek — A mai súlyos pénzügyi helyzet jó konjunktura az idegen tőkének

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) A mai pénzügyi helyzetnek egyik legjobban megfigyelhető eredménye az a körülmény, hogy a bankbetétek letételek lassankint apadóban vannak. Hiszen tudott dolog, hogy a bankok nem dolgoznak csak saját tőkéjükkel, hanem a közönségtől kapott betétekkel, sőt egyes szerencsés bankok a jegy kibocsátó banktól visszleszámitolást utján nyert tőkékkel is. A megőrzés és gyűmölcsösztetés végett bankokban elhelyezett tőkék mindig egyik jelentős tőkeforrást alkották a pénzintézeteknek. Ez a régi eredetű dolog a mai időkig így maradt s ma elég betekintést nyerni az évi mérlegek zárása alkalmával a betétek tételéhez, hogy képet lehessen nyerni valamely ország gazdasági helyzetéről. Ha nőnek a betétek, nő az általános gazdaság is, ha pedig fogyóznak, ez az általános szegénység jele. Kérdés, miért apadnak a betétek?

Az természetes, hogy azok közül, kik bankokban helyezik el tőkéjüket, nincs mindenki abban a kényszerhelyzetben, hogy elfogyassza tőkéjét. Akkor, amikor a piacon elérhető folyókamat messze felülmúlja azt a kamatot, melyet a bankok képesek a betétek után fizetni, a magántőke elhagyja a bankok páncélszekrényeit, hogy uzsorás elhelyezkedést találjon.

A nagy kamat ennél fogva az általános szegénység jele s kiáltó jele súlyos gazdasági betegségnek.

Romániában, főleg a régi királyságban már eljutottak oda, hogy a betétállomány apadóban van. Szerencsés helyzetben van az az intézet, amely legalább a régi állományt

tartja, ha ujakkar nem is tudja gyarapítani. Ez azt jelenti, hogy Romániában a banki ügyletek köréből kiapadóban van a gazdasági életnek ez a legfontosabb életforrás.

Ha emellett figyelembe vesszük még azt is, hogy a Nemzeti Bank valóban megszüntette a visszleszámitolást s megelégszik az elemeknek mondható pénzbevitel műveletekkel, képet alkotunk már magunknak arról, hogy milyen helyzetben van a romániai gazdasági hitelélet, amely az ország egész gazdasági életének hű tükré.

Magától értetődik, hogy ennek a helyzetnek következményei végnélküliek. Egy megjegyzésre méltó jele a mai helyzetnek az is, hogy jórészt csak a külföldi tőkével rendelkező bankoknak van ma nálunk készletük és letétjük.

E körülmény magyarázata igen könnyű. A külföldi bankokhoz letételek a devizapiacra kerülnek, a külföldön végzett lej-eladásokból folyóknak be. A külföldi lejtulajdonosok a birtokukban levő lejtőket külföldi bankokhoz adják oda. A tulajdonosok nem üzérkednek a piacon uzsorakamatok mellett. Ami a lejtőmitolást illeti, ezek a külföldi tőkével dolgozó bankok nem fordulnak a Nemzeti Bankhoz, hanem támogatást találnak abban az országban, ahol anyaintézetük van.

Ily módon a Brătianuék által bevezetett túlzó nemzeti szellem éppen ellenkező hatást vált ki: súlyos helyzetbe hozza a külföldi nemzet gazdasági életét s különösen kedvező helyzetet teremt a külföldi tőke számára.

A MAI PÉNZPIAC

Péntek, október 8

A világpiacon: Kisebbségi aranyú élénk árfolyamihullámzás.

A belső piacon: A teljes üzlettelenség miatt az irány változatlan. Délben: egy svájci frank 36.90, lej, egy dollár 190 és fél lej; egy olasz lira 7.40 lej, egy német márka 45.60 lej, egy angol font 927 lej, egy francia frank 5.55 lej, egy csehekrona 5.66 lej, egy osztrák shilling 27 lej, egy lejért 371 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 125.20 (—7 és fél), egy dollár 5.17 és hétnyolcad (háromnyolcad), egy angol font 25.12 (+0.0032), száz francia frank 14.85 (—7 és fél), száz olasz lira 20.05 (+20), száz cseh korona 15.32 és fél, száz dinár 9.14, száz leva 3.75, száz lej 2.75 (+5), tízezer magyar korona 0.7250 (+5), tízezer osztrák korona 0.7305 (+05).

Budapesti értéktőzsde. Csütörtöki bizakodó hangulat. Zárati árfolyamok ezresekben. Magyar Hitel 328, Osztrák Hitel 140, Salgó 607, Rima 173, Déli vasút 176, Államvasút 356, Kohó 232, Atlantika 19, Ganz-Danubius 1465, Kőszén 4125, Papírpap 35, Násici 1410, Szlavónia 38.5, Földhitelbank 187, Viktória malom 69, Kereskedelmi Hitelbank 14.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 1137.5, Beocsini 1490, Urikányi 1430, Láng 110, Lipták 30, Schlick 96, Brassói 450, Zabolai 31, Cukoripar 1840, Klotild 20, Hungária műtrágya 132, Olasz-Bank 22.5, Angol-Magyar 43, Lezámitoló 73, Magyar-Cseh 12.5, Nova 176.

Budapesti terménnytőzsde. Csütörtök, zárás. Irányzat lanyha. Buza 362.5, egyéb 355, rozs 257, zab 198, őtengeri 252.5, köles 1925 ezer korona.

— Megállapították a szesz eladási árát. Bukaresti jelentés szerint az a bizottság, mely a szesz árának megállapítására alakult a minap tartotta ülését s azon a következőképp állapították meg a szesz árát: A gabonából készült szesz ára dekaliter fokként 2 lej 60 bani, a borból készült alkoholos italoké dekaliter fokként 8 lej, 30 foknál erősebb cujka ára dekaliter fokként 12 lej; 30 foknál erősebb pálinka ára dekaliter fokként 15 lej. Ezekben az árakban a fogyasztási illetékek nincsenek bent. Ezekhez az árakhoz hozzá kell még adni a fo-

gyasztási adót s az egész összeg után ki kell számítani a 20 százalékos pótitteket.

(—) Az öntött kályhák kiviteli díja. Bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszter körrendeletet küldött valamennyi vámhivatalnak, melyben közölte, hogy az öntött kályhák, futók, rácsok s más öntött vasból készült cikkek kivitele szabad s a kilogrammonként öt lej kiviteli díjat kell fizetni, úgy, mint a vascikknek.

(—) Szabad a kéziharmonikák behozatala. Bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszter körrendeletet küldött valamennyi vámhivatalnak, melyben közölte, hogy a kéziharmonikák hozatala szabad a megfelelő illeték lefizetése ellenében.

(—) Romániában nők is tagjai lehetnek a tőzsdének. Jelentettük annak idején, hogy az új tőzsdetörvénytervezet elkészült s a most tárgyalja a bukaresti tőzsdetanács. A törvénytervezet kimondta, hogy a tőzsdébe belépési engedélyt nem kaphatnak katonák, nők és államhivatalnokok. A tőzsdetanács legutóbb tartott ülésén megváltoztatta ezt a szakaszt és kimondta, hogy a tőzsdébe belépési engedélyt a nők is kaphassanak a tőzsdetanács hozzájárulásával.

(—) Brassói piaci árak. Marhahús: sertés 36—38 lej, pecsenye 52 lej, sertéscombja 56 lej, sertés karaj 64 lej, zsír 3—4 lej, csirke párja 80—150 lej. — Előállítás: árak kilóra: exportőrök elősúly 24—25 lej, sertés elősúly 36—38 lej, igás ökör drb. 800—14000, ló darabja 4000—12000, ló hús drb. 14000—20000. — Terményárak nagyban: Buza 100 kgr. 800—840, rozs 500—540, árpa 560—580, árpa takarmány 450—500, szes 480—500, tengeri, szemes 540—550, csirke tengeri —, lencse, nagyszemű 2000—2300, fehér 560—600, burgonya 130—140. — Takarmányárak nagyban, per 100 kgr. Szalma préselt 110—130, széna laza 90—110, széna laza 50—60, korpa 350—370.



VASÁRNAP

Mese a szivről

Irta: Móricz Miklós

Szívemnek, Erzsikémnek

Az Akarat, az Értelem és a Jóság serényen dolgoztak. Az Idő ott állt mellettük s nézte, hogy halad a munka.

Az Akarat felsóhajtott:

— Sohasem fog sikerülni.

Keze alól gyöngyözve, csillogva röpött fel az igazság, szikra-esőt szórva a négy nemtőre, s a tekenő fenekén barnán folyt szét a sár.

— Dehogynem, mondta vigasztalóan az Idő. Nézd, már most is javult valamivel.

— Javult? Nézd meg a mintát s mondd, mire jutottunk eddig.

— Ne légy türelmetlen. Ha egyszer az anyag sikerül, a többit majd ellátom én is. S nézd, már van benne valami az igazságból.

Az Akarat kedvetlenül nézte a fényes párrán keresztül az iszapot.

— Hátha csak ezen a fátyolon keresztül látszik olyan színesnek?

Mintha itt-ott opálos ragyogás ütközött volna át az iszap felületén.

— Ne légy gyerek. Látod ahol színes, ott formálódik is. Nem véletlen hidd el s nem is csalódás. Mérd le és meglátod, hogy már ma is jobb a keverés.

Az Értelem is megállott egy pillanatra.

— Én sokat gondolkozom ezen a dolgon s higgyétek el, nem valami jó ez így. Ha az Akarat nem volna, én már régen belefáradtam volna mindenbe. Mióta dolgozunk már rajta hiába.

— Téged aztán nem értelek, korholta az Idő. Te hoztad a mintát...

— Igen, de ahhoz készen kaptam az anyagot. Könnyű volt Neki semmiből dolgozni. Ha el vagyok keseredve, azt hiszem, hogy ebből a sárból Ő sem jutott volna többre.

Egy gyermek szállt feléjük és boldogan nézte meg a Jóságot.

— Anyám, gyere vigyél el az emberek mezejére.

A Jóság komolyan nézett a lányára.

— Neked mindig új játék kell. Mindent csak egy-egy percre veszel a kezébe, s ott hagyod. Légy egy kicsit komolyabb, nemsokára nagy leszel s dolgoznod kell majd neked is.

Gyermeke, a Remény tapsolva suhant előre; az anyja utána.

— Ha nagy leszek, majd dolgozom, de most játszani kell nekem, kacagott a gyermek.

— Szálljunk lejjebb, mondta az anya a mező szélén. Innen nem érjük el őket, s téged, amilyen kicsiny vagy, meg sem látnak.

Odalent bizonytalan, ködszerű alakok tűntek fel, mintha nehéz súlyok alatt lapultak volna szét.

— Jaj de csunyak, mondta megrettenve a Remény. Mik ezek, anyám?

— Az emberek.

A gyermek érdeklődve szállt még alacsonyabbra és összecsapta a kezét:

— Mozognak!

— Hogyne, hiszen élnek.

— Élnek?!

— Igazad van, életnek nem sok ez.

— Nézd, nézd anyám, hogy ágaskodnak!

— Igen, mert megláttak téged. Ezért nem akartam, hogy idejőjj.

— Hát az nem jó nekik, ha gyorsabban élnek?

— Igen, de te elmegy s akkor újra a régi tengődés vár rájuk.

— De legalább szépen éltek addig.

A Jóság csak egy pár perc múlva szólalt meg:

— Te mindig gyerek maradsz.

— Anyám, gyerünk be közéjük.

Közelebb szálltak a földhöz. A Jósággal senkisék törődött, de a gyermekre sokan néztek vágyakozó szemmel.

— Anyám, miért olyan halványak? Alig látni őket. És miért olyan csendesek? Ők nem szeretnének szaladni, szállani, mint mi? Anyám, velük nem lehet játszani?

— Jobban szeretném, ha nem tennéd. Csak szomorúságot hagysz magad után.

— Milyen különösek. Ezeket dolgoztok olyan nagy fárasztással?

— Te ezt még nem érted.

— Nem ilyenek, ahogy mi látjuk őket, de mi csak annyit látunk meg belőlük, amennyi igazság van bennük. Tudod, sehogysem akar sikerülni, hogy az igazságot összekössük a sárral. Néha-néha sikerül egy-egy darab aztán megint elvesztjük a törvényt.

— Nézd ez itt nagyobb a többinél. Vele sem játszhatom?

— Neki még jobban fájna... Hagyd el. Tudod, csak akkor jutunk valamire, ha Neki jókedve van.

— Én egészen közéjük akarok menni, mondta a gyermek és összecsapva a szárnyát, egyszerre belépett az ember-csomóba. De megrémülve kiáltott fel:

— Anyám, mi ez, nem tudok mozogni. Mi ez a sok kötél?

A Jóság lenyújtotta a kezét a gyermeknek s az megkönnyebbülve röpött fel újra.

— Jaj, de megijedtem. Mondd, anyám, mi az a sok fonál?

Innen fentről, ha egészen közel hajlott hozzájuk, jól meg tudta figyelni, hogy minden embert egész háló vett körül s a különböző színű, fonású, vastagságú fonalak, kötelek mintha mind egy-egy emberben végződtek volna. De minden embernek számtalan ilyen fonala volt.

— Látod, ezek a szálak azok, amelyek az embereket egymáshoz kötik.

A kicsi érdeklődve hajlott le és az ujára emelt egy poros pókháló-szálat.

— Nézd anyám, hogy színesedik. S milyen erős.

— Ha megfogod az, de ereszd el és szét-pattan magától is.

— De másutt is vannak színes fonalak. Azok miért színesek?

— Még ujak s talán még van bennük egy kis vér. Idő nénéd majd elszáritja őket.

A gyermek eleresztette a fonalat. Az szét-szakadt, s a két vége eltűnt a többi szálak között.

— Anyám, elszakadt. Hadd kössem össze újra.

— Mondtam, hogy ne bánts. Látod, most valahol elszakadt a barátság két ember között. De ne törődj vele, nem volt igaz.

— Te azt honnan tudod?

— Hiszen ezt mind mi csináltuk valami-kor régen. Barátság volt és szeretet, meg tisztet s sok egyéb és akkor mindig a szívből jött. Vért kellett hozzá és szép piros volt a színe. De megtanulták, — nénéd elrontotta őket, — és rájöttek, hogy csak egy csepp vér kell s csak az elején, aztán kézzel is lehet fonni, és nem kell a szívből csatolódnia. A szájukba veszik, sok meg a zsebükben kötöznek csomóra. És új fonalakat csináltak, — érdeket, meg irigységet, meg nem is tudom, mi mindent.

A Remény kíváncsian nézegetett, s újra közelebb szállt hozzájuk.

— Vigyázz, szólta a Jóság.

— Nem, nem anyám, csak azt néztem, hogy ez a szál itt milyen. Nézd, nem bírom elszakítani.

— Ereszd el fiacskám, nem a te kezébe való. A gyűlölet az. Azt tudják a legjobban fonni. Szeretik és büszkéek rá, mert ahhoz nem kell vér. Pedig sok vér hull miatta, de benne semmi sincs. Ereszd el, az nem érzi meg, hogy fogod és bemocskol. Ezt Ők találták ki, az ő örömük. Minket beszennyez.

— Milyen furcsák... Mire ez nekik?

— Mondom, hogy mindennek a nénéd az oka, az értelem. Mindig előre siet. Ezek azt hiszik, hogy az az igazi élet, amit most élnek. S ezzel a sok szállal kötik egymáshoz magukat, hogy valahogy meg tudjanak állani. Tudod ahogy egy darab fa eldől magában, s ha két-tőt összetámasztasz, már megáll mindakettő. Nem értem magam se, hogy van ez... Mit csinálsz?

Rémülten kapott oda a gyermek kezéhez, de már késő volt.

A Remény kacagott. Gonosz tréfa volt, de szerette az ilyet. A tenyerén ott feküdt meztelenen egy ember. Nem volt rajta egyetlen egy szál sem, a Remény mindent leszakított róla.

— Anyám nézd, milyen furcsa. Mi az ott benne? Szív? Ugy ver épen, de milyen kicsi és milyen gyenge.

A nemtő szomorúan hajlott kis lánya fölé:

— Nem sajnálod? Látod, ennek már szíve is volt. Most meghal és te ölted meg. S csak azt tudod megölni, akinek szíve van.

A gyermeknek könnybeborult a szeme.

— Nem akartam. Anyám segíts rajta. Indítsd meg újra!

* Sirva nézett az emberre. Mozdulatlanul feküdt az a puha kézben és a Remény úgy érezte, mintha a hideg szélből fogott volna a kezébe egy maréknyit.

— Anyám, anyám, nézd, milyen fényes lett és milyen hideg.

— Az igazság az, ami megmarad belőle. A többi elvész mind. A sár eltűnik belőle.

A gyermek álmélkodva nézte, hogy a tenyeréről lassan felszáll egy villanásnyi fényes pára és eltűnik fent, a nagy kékségben.

Ujra lenézett az emberekre.

— S mi lesz most az ő szálaival? Mit csinálnak azok, akikhez hozzá volt kötözve?

A nemtő kedvtelenül felelt:

— Könnyen eresztik s könnyen el is eresztik. Nem nagyon számolgatják. Szakad magától is, nem törődnek vele, csak amíg új. Kevés bírja ki az Időt. Ha meg tudnád figyelni, láthatnád, hogy már nincs egy üres szál se odalent. Behuzzák, s új horgokba akasztják. Mindegy nekik.

— Milyen érdekes. Nekünk mért nincsenek ilyen szálaink?

— Hadd el gyermekem, jobb repülni. Látod, Ők is említt marádnak odalent.

— Én felemelem őket...

S már nyult is a fehér tenyér az emberek felé.

— Nem, nem, ne bánts. Látod, hogy az előbb is megöltél egyet, mert magasabbra emelted, mint ahogy kibírta.

A gyermek szomorúan egyenesedett fel

— Szegénykék. Mit lehetne csinálni velük

Könnyes szemmel nézett végig a mezőn itt, ahol épen most lebegtek, az ember-boly népesebb volt, de a pornak, ködnek, vagy minnek, az embernek nem volt vége sehol, a meddig csak látott.

— Mondd anyám, ha nem akar sikerülni, mért fáradsz annyit? Nem jobb volna, ha nem élnének?

A Jóság komolyan mondta:

— Gyermeke, tudod, hogy Atyánk néha jókedvű. És olyankor érdemes dolgozni. Olyankor néha sikerül az igazi ember is...

A gyermek felnézett az Atya háza felé és egyszerre ragyogó szemmel kiáltott:

— Anyám, anyám, nézd, milyen fényes. Nézd, milyen ragyogó. Ilyen nincs nekünk. Mi az? Szívárvány?

A Jóság boldogan mondta:

— Látod, itt van. Nézd meg, az is fonál.

— Fonál? Olyan, mint ezek idelent?

— Igen, igen. Nézd csak meg közeli.

Odaszálltak hozzá és a gyermek kacagva simította meg a ragyogó, ruganyos szálat.

— Nézd anyám, meleg. Mitől meleg? Milyen pirosan ragyog. Mi miért vagyunk olyan szürkék?

— Nem vagyunk szürkék, fehérek vagyunk, fiacskám. De a vér biborpiros. Vért az, az ember vére csillog benne. Attól meleg és a nap süt rajta keresztül.

— S nézd, ez nem szakad el! Nézd, elbír engem!

Mindkét kezével belekapaszkodott s úgy próbálta, nem szakad-e el.

— Az nem szakad. Látod, az elbírja az Időt is.

A gyermek öröme határtalan volt.

— Anyám, nézd milyen gyönyörű. Ez kell nekem. De ha ez is csak ember, miért ilyen erős a szála?

— A szív teszi, fiam.

— A gyermek lecsukta mindkét szárnyát vidáman s rácsimpaszkodott a fényes fonatra.

— Anyám, anyám nézd. Igazán elbír engem.

A nemtő sugárzó szemmel, büszkén nézett a két ember után, akik messze fent repültek a nap felé. Az egyik erről, a másik arról. S közöttük csillogott, szállott, mint az örök zene hurja, a bibor-fonál.

Meg sem rezzen a gyermek sulya alatt.

— Ne félj fiam, nem szakad el. A szerelem az.

A kis tündér kacagva lendült fel a ragyogó ivre s hintázva fogta azt meg, kinyújtott fehér kezével, két oldalt maga mellett.

— Anyám nézd, repülök, pedig a szárnyam csukva van.

— S mint a Vágy, úgy suhant fel az ég felé, a nap felé, pirosan ragyogva az ember szívének véreben.

nyal, s így a szakácsné eredeti hatáskörét elvesztette és felmondással fenyegetődött, amit azért nem lehetett elfogadni, mert akkor ki főz majd Ede bácsi sógorának, aki időközben beköltözött hozzánk és, aki cukorbarajos lévén csak a Mari főztjét bírta enni.

Nem akarom untatni az olvasót a továbbiakkal.

A végleges megoldást most ütöttem nyélbe, némi fejtörés után.

Ede bácsi sógora Marival megmarad a lakásban. A nevelőnőt és a szobalányt sikerült elhelyezni egy olasz fürdőhely egyik kényelmes penziójában.

Magam garzonlakást vettem Budán. Itt bűnhődök most önzéseimért, amit feljebb volt szerencsém vázolni.

Simlában, India igazi fővárosában

Irta: Baktay Ervin

I.

Simla, szeptember hó

A Kalka—simlai vasutvonal a világ egyik legérdekesebb és legszebb útja, a síkságról indul ki és kétezer méter magas hegyek tetejére kuszlik fel fantasztikus kanyarulatokban. A vasut keskenyvágányu, kicsinyek a kocsik és apró a mozdony, de a legmerészebb kanyarodásokon is olyan sebes iramban robog végig a meredek szakadékok peremén, hogy az ilyesmihez nem szokott európai utasnak olykor-olykor akaratlanul is megborsózik a háta és szinte biztosra veszi, hogy hamarabb fog eljutni vonatostól a Himalája valamelyik szakadéka fenekére, mint a vágyva-vágyott Simlába. De aztán rájön, hogy ez itt szokásos dolog s a meggondolatlan gyorsaság a hirtelen kanyarodások hozzátartozik a stílushoz és nem annak tudandó be, hogy talán a turbános mozdonyvezető túl nagy porciót nyelt be a saráb-ból, az indiai borból (amely, mellesleg mondva, nem elégtene ki egy jóra-való magyar mozdonyvezetőt; fanyar, bus itál és nem nagyon csábíthatna kicsapongásra olyan embert, aki a Tokaj, Eger, Szekszárd vagy Badacsonyi szőlővesszőiről csepegtetett nektárt valaha megízlelte).

Kalkától Simláiig 102 hosszabb-rövidebb szakaszon vág át a kanyargó pályatest. Nem szükséges számlálni őket, mert mindegyik homlokzatán ott díszlik a hatalmas, fehér sorszám. Ezek az alagutak szolgáltatják a legszebb meglepetéseket: egy-egy kanyarodó végén a vonat befut az alagutba, átvág a hegy alatt és egy újabb völgyszakadék peremén folytatja útját. Új és új, szebbnél-szebb látványok nyílnak fel az utas előtt s amint a vasutvonal egyre magasabbra hág, eltűnnek a síkságon megszokott fák, bokrok és virágok, hogy a magasabb régiók növényzetének adjanak helyet. Az apró tölvevű, de hatalmas nagyságu indiai fenyők megsokasodnak, egyre több sas és keselyű kering a völgyaklatlanok és szakadékok közt és ami a fő: a hőség észrevehetően csökken, amint minden újabb kanyarodó magasabbra viszi fel az utast a Himalája első hegyháta. De ha a nap heve alább hagy is kissé, fényének ereje mitsem veszít, úgy, hogy fekete vagy sárga szeműveg nélkül az európai újonc hamarosan szemgyulladászt kaphat.

Féluton, Baroghban, háromnegyed órát áll a vonat, az állomás nyitott, verendás éttermében készen várja az utasokat a lunch, az ebéd. A vasúti éttermekben mindenütt kétféle koszt kapható: európai, azaz angol és indus inyenek való. És bár a padló köből van és nem borítják szőnyegek, a vendég mégis élvezheti a legelőkelőbb hotelek és éttermek fő jellemző vonását: a nesztelen kiszolgálást. Ennek oka pedig az, hogy az indus pincérek meztőláb járnak-kelenek, mint ahogy a legelőkelőbb indiai házból is meztőláb végzi dolgát a szolgaszemélyzet. Ez az indus szokás, amelyen még az angol stílus-hoz ragaszkodó európai sem változtatott: az indus szolga tiszteltlenségnek tartaná, hogy papucsos vagy cipős lábbal lépjen be a szahib házába. A küszöbön lerakja saruját és meztőláb vonul be, nesztelenül, mint a macska vagy mint valami kísértet. És ha az ember visszagondol a hazai „háztartási alkalmazottak” lábdobogására és ajtócsapkodására, határozottan el kell ismernie az említett indiai szokás fölényét és kelle-

mességeit. De majd erről más alkalommal írok bővebben, mert az indiai ház belső élete s az ezzel kapcsolatos kérdések megérdemlik, hogy bővebben beszámoljak róluk. Most szálljunk ismét vonatra és folytassuk az utat Simla felé.

Majmok és leopárdok a város szívében

Igazán szokatlan és újszerű látvány, mikor a vonat kifordul a Summerhill állomást követő alagutból a simlai völgybe. Hat órán át utaztunk vad hegyszakadékok peremén, mély völgyeket áthidaló viaduktokon és meredek szirtfalak alatt furt alagutakon és most egyszerre, itt a Himalája magaslatain nagy és remek város bontakozik ki előttünk. Simla kilenc hegytetőn épült; képzeljük el, mintha a Svábhegy, a János-hegy és még vagy hét hegy tetején és gerincein nagy, összefüggően kiépített város terülne el, de tegyük hozzá ehhez az elképzeléshez azt is, hogy a hegyek elérik a kétezer méteres magasságot és hatórai vasutazással juthatunk csak el a városhoz, akkor hozzávetőleges képet alkothatunk magunknak Simla fekvéséről. A város, természetesen, követi a hegygerincek és kisebb fensíkok alakulását: helyenként az egész város nem szélesebb egy hegyi utnál, amelynek két oldalán házak emelkednek, odébb aztán egyszerre kiterül jobb- vagy balkéz felé, vagy mindkét irányban valamely szelíd lejtőn vagy platón. Az erdős uton megállva, végig nézhetünk a város látképén, amint a mély völgy fölött a messzeségbe nyúlik, valóban a messzeségbe, mert Simla inkább hosszában terjedelmes, mint szélességében. Egyik végétől a másikig 18—20 angol mérföldnyi utat kell megtennünk. Hanem a séta igazán kellemes: az ut fák alatt, kertek közt, helyenként (két domb között) szinte őserdőszerű tájakon halad tova. És ami Simlát még regényesebbé teszi: az elhagyatottabb utrészeket szegélyező fákon seregestől ugrálnak és kergetőznek a szabadon élő majmok, a sűrűségben pedig leopárdok tanyáznak. A város külső szegélyén álló házak lakói gyakran láthatják a leselkedő leopárdokat, amelyek előszere-ttel vadásznak a kutyákra. Bizony, a simlai perifériák boldogtalan házörzői rendszeren a leopárdok fogai közt végzik életüket. Egy angol őrnagy éppen a múlt héten ejtett el egy jól megtermett, öt lábánál hosszabb leopárdot a Lover's Walk nevezetű sétány közvetlen közelében, vagyis a város szívében. De azért a simlaiak nem sokat törődnek a pettyes fenevadakkal. Azt tartják róluk, hogy félnek az embertől, különösen az emberi hangtól. Nekem is azt a tanácsot adták, hogy ha sétálmon esetleg leopárdal találkoznom, csak szóljak rá erőlesen, hogy menjen a dolgára — mindjárt elkötrődik. Majd alkalomadtán kipróbálom ezt a módszert. Szóval, úgy látszik, a leopárdok nem jelentenek különösebb veszedelemet az emberekre nézve. Igaz ugyan, olykor, nagyritkán előfordul, hogy egy-egy üldözőbe vett, megsebesült leopárd megöl egy embert, akkor aztán vége a respektusnak, mert a leopárd (akárcsak a tigris) ha már egyszer embervért izlett, soha többé nem akar más táplálékkal élni és megtámadja a járókelőket. De hát ez ritka és kivételes eset, s az emberek felesleges vérszomjáról beszél az a rengeteg leopárdbőr, amely a simlai bazár szőnyegkereskedéseiben hirdeti a mulandóságot.

Simla kételtű város: lakóinak tetemes része ősszel Delhibe költözik. Ugyanis Simla egyedül annak köszönheti jelentőségét, hogy az indiai kormány és az alkirály már évtizedek óta itt szokott tartózkodni a forró és az esős évszak idején, amikor a síkságon elviselhetlenné válik a hőség. Simla tehát az év egy-harmadában a szó szoros értelmében az Indiai Birodalom fővárosa. Az alkirályal együtt ide költözik minden kormányzati szerv és hivatal, sőt maga a törvényhozó tanács is. A központi kormányzat hivatalai és a tanács eszerint évente kétszer költözködnek, akár a vándormadarak: nyár elején Simlába jönnek, késő ősszel aztán visszatérnek a hivatalos fővárosba, Delhibe.

Az angolok — lónáton

A magasabb hivatalnokoknak, az államtanács és egyéb testületek tagjainak, valamint általában Északindia és Pandzsáb tehetősebb urainak Simlában is van házuk, ezek aztán úgy november felé bezárulnak és Simla lakossága egyszeribe a harmadára csökken. Ehhez természetesen a kereskedelmi élet is alkalmazkodik: az üzletek, bankok, stb. voltaképpen csak fiók-

jal a delhi nagy cégeknek. Télen csaknem minden jobb üzlet zárva van, a tulajdonosok, személynéjükkel és áruikkal egyetemben, követik a fogyasztóközönséget Delhibe vagy Lahorba, ahol a pandzsábi kormányzat székel télen át.

Télen hát csöndes és vidékies az élet Simlában, de nyáron annál elhőbb. Itt nyaral Északindia legtöbb Maharadszaja, köztük a patialai, a kapurthalai és a gwalliori is. Az alkirályon, India főparancsnokán és Pandzsáb kormányzóján kívül csak ők tarthatnak Simlában autót vagy fogatot, egyébként más jármű nem közlekedhet itt csak a riksa, ez az együléses, kétkerekű kis hintó, melyet két kuli húz, kétfő pedig tol. Ezek a riksaák pótolják Simlában nemcsak a magánfogatokat, de a taxikat és a bérkocsikat is. A hegytetőkön épült város utjai és utcái keskenyek, a budai hegyek sétautjaira emlékeztetnek; autók vagy lovasfogatok léptenyomon forgalmi akadályokat, sőt szerencsétlenségeket okoznának. Viszont a keskeny riksa nem sok helyet foglal el, három is elfér egymás mellett az uton, aztán meg a sebesség sem okozhat veszedelemet, hiszen negyven lőerő helyett csak négy ember erő mozgatja. A riksa-kon kívül kedvelt közlekedési eszköz még a hátasló. Azt hiszem, az amerikai vadnyugaton kívül, sehol sem látni annyi lovas egy város utcáin, mint Simlában. Minden félig-meddig rendes embernek van hátaslója, legalább egy. És a lovaglás itt nemcsak sport, hanem szükséglet is, mert hivatalnokok, magánosok többnyire lónáton járnak dolgaik után. A ló gyorsabb a riksanál és a tartása nem jelent nagy költséget. Egy ló eltartása a szaisz (indus lovász) fizetésével együtt körülbelül havi 60 rupiára (120 pengő rug. Ezzel szemben a négy riksa (riksház) havonta 100 rupiába kerül, tehát költségesebb passzió a lónáton. Riksat nem is tartanak, csak azok a jobb módú családok, amelyeknek nőtagjai mégsem mehetnek minden-hová és mindenkor lónáton, jól lehet a nők is sokat lovagolnak. A legszokatlanabb látvány azonban az, mikor este angol gentlemanokat láthatunk, amint frakkosan, lakkcipőben, hófehér ingmellel, lónáton igyekeznek az elegáns hotelek valamelyikébe az esti táncba, vagy holmi előkelő dinnerre. Mögötte lohol gyalogszerrel, vagy ha az illető ur tehetősebb, lónáton az indus lovász. Meg kell jegyeznem, hogy az indusok általában jobb lovasok és szebben üllik a lovat, mint az angol „civiliek”. Egy magyar huszármester bizonyosan eláldaná a gentlemanok összes apát és anyát rokonságát, ha látná, hogyan csufolják meg a szabályos lovaglás legelemibb szabályait is, nem is szólva arról, hogy olykor nyitott esernyő alatt ülnek a nyeregben. Hosszu lábaik szétnyúlnak a ló két oldalán, térdeik félarasznaira lötyögnek a nyeregtől, sarkaikat felhúzzák, viszont lábuk hegyét lenyomják, a kantárszárakat találmunkra, a legnagyobb kavargással tartják a kezükben, szóval mindent elkövetnek, ami a lovaglást hozzáértő ember szemében disztelenné és az ülést bizonytalanná teszi. Csak a tiszték, vagy a lovasságnál szolgált katonaviselt urak üllik tisztességesen a lovat, ezeket még civilben is messziről fel lehet ismerni. Csaknem mindennapos látvány, hogy elől lovagol a hányaveti és lehetetlen módon üllő angol ur, mögötte pedig a barnaképi, feketebajszú indus szaisz, aki úgy üllik a lovat, hogy akármelyik huszárezred elvállalhatná.

(Folytatjuk.)

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krbekné

A házcukrászat kézikönyve

című elsőrangú leírás-könyvet. Több száz receptje világos és pontos utasítást ad a turócsuszától, káposztás-kockától — a boszorkánykrém, ananász-parfait és töl-tölt datolyáig minden háziilag előállítható sütemény elkészítésére vonatkozólag ötödik javított kiadás. Most jelent meg. Tartós felvázson kötésben, ára 40— lej. Kapható mindenütt. — Postai megrendeléseket azonnal elintézi a kiadó Brassói Lapok Könyvosztálya.

GYERMEKVIILÁG

Szerkesztő: Teleky Dezső (Dezső bácsi)

Magduska és a kis veréb

Egy veréb-fi, kicsike,
Szárnyát próbálgatta.
„Nehogy elszállj messzire!”
Inti édes anyja.
De nem hajl a szóra ő,
S elszállt messze, Pestre,
Jaj, de jött egy nagy eső
S az úton leverte.

Jó, hogy állott valaki
Egyik kapu-aljba
S látta őt lehullani
A vizes aszfalra.
Nagyon megsajnálta, — hát
Be is vitte szépen.
Meleg fészket is talált
Egy kis lány kezében.

S addig mesélt szépeket
Neki kis Magduska,
Mig a szárnyas kis beteg
Baját kialudta.
Szállt is volna újra künn
— Ugyi — már a szárnya.
Kis Magduska jószívűn
Vágyát kitalálta.

S szólt: „Pajtásom, Sanyikám,
Vidd őt a Ligetbe,
Hát ha már ott lesi tán
Anyja keseregve!
Nem is lesz baj, ha kikap,
Mindég porul járhat,
Ahányszor nem fogad szót
Az édes anyjának!”

Erzsike néni

Mese az igazságról

Írta: Dezső bácsi

Füles Csuti éppen káposztatorzsáját rági-csálta, eddegélte, mikor a bozót melletti lyuk-ból fehér mellényben és rozsdapiros kabátban óvatosan előlépett Verespóci róka koma.

Csendesen letűnt a farka tövére, fejét félre-billentve, ravaszdi mosolygós ábrázattal nézte a nyulat, amely mohó falatozás közben sem nem látott, sem nem hallott, s nem vette észre az előtte ülő ellenséget.

Verespóci élvezettel állapította meg, hogy néhány perc múlva nyul pecsenyét eszik káposztatorzsával. (Finom étel! Aki nem hiszi kóstolja meg.)

— Jó napot kívánok Füles Csuti, minde- nekfiótt szeretett és kedvelt cimborám! — szólalt meg végre a róka, s egy-két lépéssel közeledett a nyulhoz. — Hogyan izeg a mozog? Hogyan szolgál az egészség?

Csuti ijedtében majdnem elájult. Alig tudta lenyelni a káposztafalatot. Megdermedve állott róka koma előtt, s valami értelmetlenséget ma- kogott.

— Sohse reszkess úgy, te anyám asszony katonája! Egyem a zuzádat! Jó, hogy találkoztunk egymással. Pontos kérdeznél valóm van tőled. Amig biztosat nem tudok, még az álomom sem nyugodt.

— Mi-mi-mit pa-pa-parancsolsz? — kér- dezte a nyul valóban reszketve.

— Hallottam a híradet, hogy te is okos legény vagy. Mondd meg nekem milyen napra esik husvét vasárnapja?

— Jaj, nagyméltóságú róka komám uram, látom, hogy rosszba töröd a fejedet. Olyant kérdesz, amit ugys jól tudsz. A husvét vasár- napja persze, hogy vasárnapra esik.

— Vigyázz, hogy mit beszélsz! Nekem a farkas koma mást mondott. Azt mondta, hogy a husvét vasárnap péntekre esik. Ugy látszik, te engem be akarsz csapni! — pattogott felfor- tyanva Verespóci ur!

— Nagyméltóságos róka komám uram! — felelte alázatos hangon Füles Csuti. — Te csak kötekedni akarsz velem, hogy okot találj

a kivégzésemre. Ismerlek! Te forgattad ki Apá- mat a bőréből. Most úgy látszik reám kerül a sor...

A rókának — mondjuk csak meg az iga- zat, — valóban ilyesféle motoszkált a fejében, de tervét nem hajthatta végre, mert váratlanul mel- léjük szállott le egy tarka szarka.

Verespóci ravasz állat volt. Szerette, hogy szélteben-hosszában becsületes, jó hírt terjesz- szék. Idegen szem előtt sosem mert erőszakos dolgot elkövetni, persze, titokban, ha senki sem látta, annál többet! Mivel a szarkának csacsógó, pletyka szájától nagyon óvakodott, jónak látta, hogy ebben az esetben morcos, haragos pofáját barátságos szelídsé válogtassa át. Könnyen ment ez ő ravaszágának.

Csak hogy a tettetés hiábavaló volt.

— Mindent hallottam a szomszéd fa tete- jéről — szólalt meg a szarka kedélyesen. — Én a nyul komának adok igazat. Husvét vasár- napja vasárnapra esik, ez természetes!

— Nem szeretem a hivatlan ügyvédet — morgott a róka. — A te csacska fejed után nem igazodom! Komolyabb bizonyítékot köve- telek! Aki nekem ellentmond, az bizonyítson, különben megkeserülök, — s elfeledkezvén ma- gáról, vérben forgó szemét ismét haragosan a nyulra szegezte.

— Hát kitől szerezzek bizonyítékot? Hisz magától értetődik, hogy vasárnap vasárnapra esik! — szólalt Füles Csuti siránkozó hangon.

A szarka megsajnálta a kétségbe esett nyulat:

— Tanácsolok valamit. Az erdő mélyében van egy rombadlót vár. Annak egyik odujában lakik Buhu Orbán bagoly bátyám, aki naptár- készíttéssel is foglalkozik. Ő ebben a dologban szaktekintély. Amit ő mond, az szent. Nyilatko- zatát, ha kell írásban is kiadja, pecséttel is el- látja, hogy szavának még nagyobb hitele legyen.

— No a tudós baglyot én is elfogadom szakértőnek! Helyes! — mondá a róka rava- szul. — Tehát Füles Csuti cimborám, egyem a zuzádat, ebben a szent minutumban szaladj el Buhu Orbánhoz és szerezd meg tőle írásban, hogy milyen napra esik husvét vasárnapja? De vigyázz, mert ha nekem lesz igazam, vagy ha neked nem lesz igazad, megtanítalak keztyűbe dudálni.

Füles Csuti nem félt a fenyegetőzéstől. Tudta, hogy neki lesz igaza. Hosszu óles ugrá- sokkal nemsokára Buhu Orbán várához ért. Sötét tölgyfa lombok között vezetett az út a régi bagolyvárba.

Mindjárt az első szobában égett a mécs. Sárgás fényében csillamlott a fővénóra. Köny- vek, írássok, pergament tekercsek az asztal tete- jén. Szó ami szó, nagyon tudományos ur lehet ez a Buhu Orbán ő kigyelme. Kampós orrán nagy papaszem villog. Ránhajolva egy nagy díófalevéltre, lassan, kímélt pontossággal írja, rójjá sajtáságos ákum-bákumjait.

Füles Csuti megállt előtte: Üdvözölve légy érdemekben gazdag tudósok tudora! — Ilyen elismerő szavakkal köszöntötte nyul koma ba- goly ő kegyelmét.

Buhu Orbán merően ránézett, aztán hu- hogva kérdezte: Mit akarsz nyu-hu-hu-lam bu-hu-hu-lam?

— Egy vitás kérdésre kérek feleletet. Légy jó, s a választ add meg írásban.

— Nos, mi a kérdés?

— Az a kérdés, hogy husvét vasárnapja milyen napra esik?

— Ostoba! Hát vasárnapra! — felelte a bagoly bosszusan.

— Add írásba! Mert a róka így kívánja! Ő vitatkozott velem, sőt megfenyegetett, mikor kijelentettem, hogy a husvét vasárnapja csakis vasárnapra eshetik és nem péntekre, amint állí- totta.

— Neked van igazad! Ezennel kiállítom erről az írásbeli bizonyítványt! Azt hiszem, hogy róka koma is meghajlik szavam előtt.

— Igen! Mondta, hogy téged tekintélynek ismer el.

A bagoly ő kigyelme elővett egy díófa- levelet, aztán fehér libatollát bemártotta a tinta- kalamárisba és írta, amint következik: „Uhu, buhu! A husvét vasárnapja vasárnapra esik. Buhu Orbán az össztudományok mestere.”

Hej, most örvendett aztán igazán a nyul. Övé az igazság! Verespóci, a rettegett róka koma az igazság szava előtt most már kényte- len meghajolni s bizonyára még bocsánatot is

kér tőle durva sértegetéseiről. Hiába, az igaz- ságnak győzedelmeskednie kell.

Mikor a nyul visszatért a káposztatorzsá- jához, a rókát valóban még ott találta. Végig- nyújtózva hevert a nap verőfényében.

— No, nagyméltóságú róka komám uram itt az igazság! — Kiáltotta Füles Csuti öndér- tesen. — Nekem volt igazam! Itt az írásbeli bizonyítvány! — s vigan lengette a díófa leve- let a róka orra előtt.

— Hoho, nem ütnéd ki mindjárt a ké- szememet? Mért handabandázol? — szólalt hara- gosan a róka — De különben is mi közöm van az igazságodhoz? — E szavaknál megragadta Füles Csuti gallérját. — Az az igazság, hogy a kezem közt vagy, s én bizony most megesszlek!

— Ez hitszegés! Ez álnokság! — Kiál- totta a nyul kétségbeesetten. — Hisz azt mon- tad, hogy ha igazam lesz, békét hagysz.

— Dehogyan mondtam... Ezt egy szóval sem mondtam. Emlékezzél csak vissza. Én csak arra figyelmeztettelek, hogy vigyázz, mert ha nekem lesz igazam, vagy ha neked nem lesz igazad, hát lehuzom a bekecsedet szőröstől- bőrostól. De azt nem mondtam egy szóval sem, hogy ha neked igazad lesz, hát akkor éppen ha- gyom a bőrdődet. Kár, hogy még eddig nem szereztél élettapasztalatokat. Tudd meg tehát: Aki olyan meggondolatlan, hogy csapdába esik, megérdemli sorsát! Aki olyan tehetetlen, hogy hagyja magát megenni, azt fel is falják. Azt is jegyezd meg magadnak, hogy a gyengének az erőssel szemben még akkor sincs igaza, ha igazsága a napnál fényesebb!

E kegyetlen keserű kijelentés után nagy- vihogott a róka. S a következő pillanatban már kitékerte a nyakát Füles Csuti nyulkomának. S amint tudom, szőröstől-bőrostól meg is ette.

De itt nincs vége a mesének.

Mert még az nap Verespóci róka komá puskacsó elé került.

— Kegyelem, oh ember, ne löj meg! Jogom van az élethez! Ez az igazság, amely kell, hogy megvédjen!

— Tévedsz róka koma! A gyengének az erőssel szemben még akkor sincs igaza, ha igaz- sága a napnál fényesebb! Egy mód van, hogy kikéröld a halált. Úgyesen védekezzél! Üsd ki kezemből a puskát, vagy harapd át a torkomat. — Ahhoz erőtelien vagyok! De tudsz szaladni tudok még! — és gyáván menekült akart.

Csak hogy az ember golyója utólag, le- terítette a rókát.

Igy volt, vége volt.

Dezső bácsi postája

Schönfeld Ernő, Oravica. Hípp ide, hípp oda egyszer itt, egyszer ott. Hát ilyen mozgalmak a kereskedői pályád? És a pontos határidőre otthon le- lett lenned? Bizony, a te pályádon a pontosság hi- dolog. Ez a rendszeretelen alapszik, a rendszeret- pedig a telklimeretességen. De ezer szerencséd volt, hogy az a százötven kilós láda, amely leesett, csak meghorzsolta a lábadat. Nagy örömmel írod, hogy a sorshuzásnál egy tíz lejes jeggyel nyertél egy 60 le- töltőtől. Hm, hm. Ez is szerencse! Ugy látszik, a Fortuna hozzád csatlakozott. Csak maradjon is kitartó kisérd. Akkor aztán elsőrendű üzletember lehet be- lőled. Mert a te pályádon jó ha van alapítók, jó ha van sok eladó portéka, de legjobb, ha szerencsésen mondhatod magad. Zrínyi Miklósnak, a költőnek va- jelmondata: „Sors bona, nihil aliud.” Szerencse az semmi egyéb! És igaza volt! Ezt tapasztalja az em- ber lepton-nyomon. Ilonka nővérkéhez azóta nem volt szerencsém. Lásd, nekem nem kedvez a szerencse. Rácz Erzsike, Nagyszeben. Ez aztán az ügyes szorgalmas leányka! Egymás után, alig néhány nap- különbséggel két levél. Az egyikben több jól bevált rejtély, sőt egy napihir is volt. A tudósítás, maga a maga idejében kiadottál a Dezső bácsinak, az meg is jelenhetett a Brassói Lapokban. Ugy-e, or- vad a nagyszebeni hírt, kedves kis riporterem? Győző Baba és Barna, Zilah. Megkaptam a levelezőlap- S ugy emlékszem, hogy válaszoltam is. Természe- hogy örömmel fogadtam benneteket levelezőim szá- kívált azért, hogy már hat év óta vagytok a Brassói Lapok vasárnapi mellékletének hűséges olvasói. Az első megfajtas jól sikerült, de hát a harmadik ma- radt? Pedig az is olyan könnyű. A szó benne van a kérdésben. No ennyit elárultam nektek! Nem bán- ha sorshuzó papágajom meg is haragszik erte. Lásd Bőzsike, Felsővíz. Tőled is azt kerde- mit is lehet az a fel elem? fel elem? Tudod-e az Leveledre válaszolva, ha neked úgy könnyebb, ha mindig hétfőn. Szerdái megkapom s akkor sem hi- Szóts Irénke, Nagyszeben. A legjobb esperanto le- folyóiratok közül ajánlom a Literatura Mondo ne- képes folyóiratot, mely havonként kétszer jelenik. Szerkesztőség Budapest, VI., Eötvös-u. 3. Ára egy- két dollárnak megfelelő lej. A másik képes újság-

Heroldo de Esperanto. Minden héten kétszer jelenik meg. Szerkesztőség lakhelye: Horram bei Köln, Germania. Árát érdeklődj meg a szerkesztőségűnél, Britner Baby, Arad. A szép szünidőnek vége. Ismét helyet foglaltok az iskolapadokban. De hiszem, hogy szerelsz tanulni, az iskolabajárásnak is megvan a maga öröme és varázsa. A nyár itt is vacogtató hideg napokkal végződött. Brassóban havazott is. Fél-arasznyi hó volt a háztetőkön. Dezsó bácsi is sokszor gondol rád és Cuncikára. Szokolczay Cuncika, Arad. Nagyon testedző sport a korcsolyázás. Ha a tanulásnál óvatos vagy, nem lesz gyakori az esés, s nem is ütöd meg magadat erősen. Természetesen könnyebb mesterség a fürdés. Mert amint irod, bátran spriccelhetsz és mégsem esel el. Hát uszni, tudsz? A lubickolásnál élvezetesebb az uszás. Ezenkívül egészséges. Fejleszti a tüdőt, felpozsztítja a vérkeringést! Ugy van, itt Brassóban, a hegyek közt a tél gyönyörű. Dezsó bácsi éppen ezért, a telet szereti legjobban. Hiába kiáltja az a sok fekete varjú: kár, kár, hogy itt a tél már! Igaz, hogy élvezetesebb dolog lehet a meleg szobából kitekinteni a hóvilágba, mint a szegény varjaknak a havas fákról bámulni a vígan füstölő kéményeket. De hát ott a vastag tollbundájuk. Segít az rajtuk. Miklós Ill és Árpád, Zalatna. Ha Brassóba jöttök, hát csak látogassatok meg. Örvendeni fogok nektek. Sokszor jártam Zalatnán, mikor még a Havas közepén laktam, ott fenn, Verespatakon. Láttatok már a világhíres Detonátot? Lipcsey Anci, Nagyszeben. Szép, okos leveledet élvezettel olvastam. Igazad van. Az ember lelkiéletére és természetére nagy hatással van az a vidék, ahol életünket legnagyobb részben töltjük. Valóban összefüggés van az olasz művészi érzék és a gyönyörű, buja olasz vidékek szépsége között. Veled örömmel levelezem, mert amint leveledből látom, szeretsz gondolkodni. Szívőből üdvözlök én is. Hamar Jenő, Sepsiszentgyörgy. A te hosszú és kedves leveledet is élvezettel olvastam el. Te az iskola-látogatásnak sok apró örömet oly élenként adtad elő, hogy Dezsó bácsi is visszakiáltott a diákvilágba. Rejtvényeidet, adományaidat megkaptam. Nagyrésztük jó. Válogatni fogok közöttük.

(A többi levélre legközelebb válaszolok.)

REJTVÉNYEK

I.
Betűrejtvény
Hamar Jenőtől

T o d' d'

II.
Rejtvény
Babuczay Olgától

T AL I cár cár cár cár

Megfejtési határidő: X./20.

Nyeremény: egy szép könyv.

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

GANZ-DANUBIUS

BUDAPEST

Oyárt:

Hengerszékeket

Motorokat

Turbinákat

Szivattyukat

Téglagyári gépeket

Aprítógépeket

Vezérképviselet és állandó raktár
— Nagyrománia részére: —

FRATII SCHIEL

BUKAREST, BRASSÓ, TEMESVÁR,
Str. Brezorianu 7 | Kut-u. 50 a) | Uri-utca 6

Angol-szövet raktár

Szolid árak

Urakat izléssel és
elegánsan öltöztet

KÓSA A.

uri divat-szabó

Brassó, Kolostor-u. 27.

Szolid árak

Angol-szövet raktár

Villanygépek tekercselését

Villanytelepek

teljes felszerelését vállalja

Tartler Adolf Brassó, Fekete-u. 57.

Beton-formák,

csövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb.
készítéséhez, gépek, cementtölcse-
repek, üreges betontömbök, beton
és salaktéglák stb. előállítására.
Betonkeverőgépek. — I-a ce-
menttölcsek és az összes
szükséges kellekeket ce-
mentárugyarak beren-
dezésére raktárról
azonnal száll-
litja

"MODERNA"

Építőipari Gépek és Radiátor Részv. Társ.
Braşov, Kis-utca 12. Telefon 5-78. szMielőtt gépeket vásárol,
tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat.
Prospektusok és árajánlatok díjmentesen.

2131

Románul tanulók,

vagy tanulni szándékozók, csak
a Dr. Dávid György-féle ro-
mán nyelvtant, valamint a
hozzávaló nagy szótárt fo-
gadják el, mert ezek segitsé-
gével lehet a legjobban és a leg-
gyorsabban megtanulni ro-
mánul. Kaphatók minden
könyvkereskedésben. Kiadta a
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Detailárusításban

is

kaphatók

Öltönytözetek

Ulszter és téli kabát-szövetek

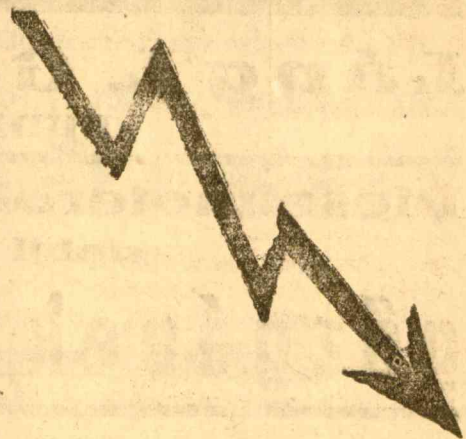
Posztók hozzávalók, sifonok

legolcsóbb áron

„Textila”-nál

Brassó,

Hosszu-utca 201.



TÜZ ES VILLÁM

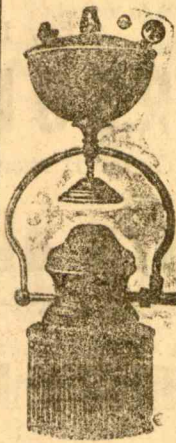
ellen ugyan nem, de annak gazda-
sági következményei ellen legjobb-
ban véd egy jó biztosítási kötvény.

Steaua României

Román Biztosító Társaság Bukarestben

Erdélyrészi Igazgatóság: Brassó,
Buzasor 9/II. szám — Vezér- és fő-
ügynökségek az ország minden
városában.

Kartellen kívül!!



Tudja már mindenki, hogy a

Continental-fény

a legolcsóbb világítás

Ismeretést küld:

LUMINA CONTINENTAL

Boroşineu, Judeţul Arad.

A legmodernebb lámpákkal.

48611

15 lejjert egy teljes
detektiv regényt

olvashat, ha megveszi a

„Detektiv Sorozat”

valamelyik számát. Nem sablonos ponyvaregénye-
ket, hanem lebilincselően érdekes, nívós és ere-
deti, izgalmas és szórakoztató regényeket közül a

„Detektiv Sorozat”

Eddig megjelentek:

1. sz. Gaboriau: A 113-as számú percsomó
2. sz. Gaboriau: Egy nagytitű szőlőhámos
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25 lej)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya.
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámpás
7. sz. Schätzler-Parasini: A medíolek töre
8. sz. Jajkáltság a tulvilágról. (Francia bűnügyi regény)
9. sz. Egy álarcosbál rejtelmei.
10. sz. Nyomok a hóban. (Bűnügyi regény.)
11. sz. Otto von Gotberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért
14. sz. Richard Sandford: Amíg az álarc lehull

A 14 szám együtt 180. utánvétellel
190 lejjert megrendelhető a

Brassói Lapok

Könyvosztályától.

Példányonkénti megrendeléseket az összeg és
10 lej portóköltség előzetes befizetése ellenében
szállítjuk.

Láng L. Gépgyár R. T.

BUDAPEST 56.

Dieselmotorok kompresszorral és kompresszor nélkül,
stabil és félstabil

gőzgépek, gőzkazánok.

Képviseletek:

Silvania műszaki r.-t. **Brasov**, Str. Spitalului 64.

Timişoara: **Karner Ede.** 2843 O.

Oradea-Mare: **ECONOMIA** kereskedelmi és ipari r. t.



Figyelem!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy külföldi utamról hazaérkeztem és **elsőrendű németországi varrógépeket, kerékpárokat** és ezek alkatrészeit a legjutányosabb áron szereztem be, úgy, hogy abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a **legjobb varrógépet** már 6000 lejtől **8000 lejig**, 10 évi jótállás mellett, **részletre is árusíthatok**. Kiváló
tisztelettel: **Erdős Mór, Brassó, Kapu-u. 29.**



Egy 12 PS erejű

9865

NYERSOLAJMOTOR

(Diesel Trumann) valamint több a

cipőgyártásra alkalmas gép eladó.

A vételért esetleg a vevőnél mint kölcsönt meghagyjuk.

Takarék és Hitelbank Részv.-Társ., Kőhalom

Megérkeztek az őszi szezonra a valódi békebeli

„SINGER” varrógépek

előnyös fizetési feltételek mellett **kaphatók**
Brassó, Tehén-piac 7 sz.

Fiókok: Sft. Gheorghe, Piața Regina Maria 6.

Făgăraș, Strada Principesa Elena No. 3.

Baraolt, Strada Regale 117.

Tg.-Secuiesc, Str. Gari 8.

Gheorgheni, Str. Regele Ferdinand 16.

342

Eladás 30 havi részletfizetésre is, iv hajós 350 lej.

Karika hajós 400 lej havifizetésre jótállásmellett.

Vevőinket bármikor teljesen ingyen megtanítjuk himezni és a gépeinkhez adott alkatrészek kezelésére is.

Legmodernebbül berendezett brassói javító műhely

írógépek, regiszter-kasszák, sokszorosító és számológépek részére

LIEHN, HEYDENDORFF & Co.
Weiss Mihály-utca 23-25. Telefon: 384.

Videki javításokat is elfogadunk és kiküldjük
műszerésünket!

2300

Jön ? Jön

„PETROLUX”

»DERBY« cipőgyári lerakat

Brassó, Kapu-utca 44

Kivonat az őszi árjegyzékünkből

Férfi boxcipő	600 Lei-től
Női sewro félcipő	580 „
Női box- vagy sewro- csattos cipő	520 „
Gyermeccipők	200 Lei-től kezdve

Lakk-, színes- és házicipők mélyen leszállított áron

21 év óta fennálló

ingatlan forgalmi iroda

foglalkozik lakások, házak üzleti
helyiségek, gazdasági és gyári
telkek bérbeadásának, eladás-és
vételének közvetítésével.

őzv. Friedmann Mari
Brassó, Vár-ucca 47. Telefon 45.

LINOLEUM

Leopold Haas

Nagy linoleum és szőnyeg külön-
legességi áruház 2372

Főlerakat:

Timişoara, Lloyd-sor
Telefon 10-31 Telefon 10-31

Lerakatok:

CLUJ, ORADEA-MARE.

Kivételes ajánlat:

Viaszosvászon:

Békeminőség, remek mintákkal 78 cm. széles	Lei	95-
100 : : : 120-		
115 : : : 140-		

Bőrvászon:

Kárpitosok, könyvkötők, kocs- és autó-gyártók,
részére nagy választékban, 120 cm. széles 95-

Linoleum:

Perzsa és parkett minták 70 cm. széles	140-
90 : : : 185-	
padlóbevonásra parkett, perzsa és egyzsinó 200 250 és 300 cm. széles négyzetmétere	230-

Szőnyegek:

futó, nehéz minőség 70 cm. széles	85-
90 : : : 130-	
ágyelő	200-
Ebédő szőnyegek 200x300 cm.	1800-
„Karaman” ottomán takarók	1100-
Kőkusz futók	150-

Gummiköpenyek

férfi- és női, legjobb minőség 950-

**Temesvárt a cégnek csupán fenti
lerakata van, egyéb fiókja nincsen.**

Dus választék szőrmekabátokban.

OLCSÓ
ARAK
Értesitem a tisztelt vevőközönsé-
get, hogy raktáramat a legszebb
szőrme árukkal egészítettem ki.
Dus választék saját készítményű
szőrmekabátokban, melyeknek
megtekintése vételkényszer nél-
kül a nagyérdemű vevőközön-
ség rendelkezésére áll.

Rókákat minden színre festek
380 lejért.

Rosenberg Simon

Brassó, Kapu-utca 42. szám.

Szolid kiszolgálás.

Vásárolunk bel- és külföldi zá-
matozó könyveket, vasúti könyveket, járadék-
kadikölcsönkönyveket a legmagasabb áron. Buda-
Gyula Cluj, Strada Regina Maria 32.

Silvania Műszaki R.-T.

Brassó, Kórház-u. 64 sz.
Sürgőny cím: SILVANIA. Telefon: 89 és 125.



A König Friedrich Augusthütte Dresden vezérképviselete raktárról szállítja a gyár gyártmányait u. m.:
keretfűrész, mindennemű famegmunkáló gépet, butor-, bognár- és fűrészüzem részére

MASSEY-HARRIS petroleummotorok lerakata.
Allandó nagy raktár mindennemű műszaki cikkekben.

Bankok, kereskedők és iparvállalatok figyelmébe!

Mindennemű üzleti **nyomtatványokat**, ugymint **levélpapírokat, borítékokat, számlákat, nyugtákat, kassza-belégeket**, stb.

valamint legújabb rendszerű vonalzógépen készült legkomplikáltabb, **speciális vonalzásu**

üzleti könyveket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, két, három, négy, vagy több-színű vonalzással,

magyar, román és német nyelven, mérsékelt áron készít és azonnal szállít

Grünfeld Vilmos és Tsai
könyvnyomda, könyvkötészet és vonalzó-intézet
I-I-I Brassó, Kapu-utca 64—66 szám. I-I-I

TELEFON-SZÁM: 6—77



Vidéki megrendeléseket (postán is) a legrövidebb időn belül teljesítünk. A különböző nyelvekre való lefordítást, felelősség mellett külön díjazás nélkül vállaljuk.

TELEFON-SZÁM: 6—77



FORD FORDSON

CARS — TRUCKS
TRACTORS
személy és teherkocsik, Traktorok, alkatrészek, pneumatik, Benzín, Olaj, Autó-felszerelések legolcsóbb napi áron kaphatók

"CONFORT" AUTOGARAGE
Rafael József, Déva
Box garage! Éjjeli szolgálat!

Fájdalommal telt szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férj, gondos édes apa, após és nagyapa

id. Liess András
vendéglős

életének 55-ik évében, boldog házasságának 31-ik évében, hosszas, de türelemmel viselt betegség után, tegnap este 1/9 órakor megszűnt élni.

Drága elfelejtethetlen halottunk holt tetemét, október 9-én szombaton d. u. 4 órakor fogjuk a Hosszu-u. 79. sz. alatti gyászházból a Márton-hegyi ev. temetőbe örök nyugalomra helyezni.

Brassó, 1926. október 8.

A gyászoló család.

Kitűnő vevőkörrel rendelkező vidéki
rőfős és rövidáru kereskedés keres
társat

3—500.000 lej tőkével

Ajánlatokat: „Társ” jelígre a kiadóba.

Okl. gépészmérnök

11 éveken át volt Bányát egyik nagy gépgyárának üzemvezetője, önálló, energikus munkagő, speciálisan benzin-, Diesel- és szivógázmotorokban, jó organizátor, nagy kereskedelmi gyakorlattal, munkaerejének és képességének megfelelő alkalmazást keres. Ajánlatokat: SCHEDIVETZ gépészmérnök, Timișoara, IV. Strada General Foch 41, II. 19 címre kér. 9485

Lóheremagot

bármely mennyiségben a legmagasabb áron vásárolunk

FRUCTURA

terménykereskedelmi R. T. CAREI (Nagykároly)

Telefon 31. 9246 Telefon 31

MALOM

teljes üzemben levő, két pár 36" budai kővel, 20 HP benzinmotorral, radial-szítálóval, elevátorral, stb. konkurencián kívül, jó helyen, szász községben, épülettel együtt

280.000 lejért

kedvező fizetési feltételekkel eladó,

Schieb. Kereskedelmi és Iparvállalat
Sibiu—Nagyszombat, Vasut-utca 15. 9488

Meghívó.

A Barcasági szász gazdasági egyesület és A. Marko & társa gépcsarnoka f. é.

október 17.-én, vasárnap

a motoros szántás népszerűsítése céljából 3 ekevasu 20 lóerős, és 4 ekevasu 30 lóerős

„International”

tractoraival a Chicagói Mc. Cormick Deering gyáratól egy szántásbemutatót rendez.

A szántás helye: Dr. Szentivány Gábor nagybirtokos gazdaságán, Szentivány Laborfalván Sepsiszentgyörgy mellett, ahol a nevezett szántógépek a fent nevezett napon reggel 8 órától este 8-ig dolgoznak.

E célból a Sepsiszentgyörgyi főtérről szükség esetén egy Taxi-Auto közlekedik. Távolság ca. 6 kilométer.

E szántásbemutatóhoz az érdeklődő gazdaközönséget ezennel tisztelettel meghívjuk.

Közelebbi felvilágosításokkal szolgál a Barcasági szász gazdasági egyesület és A. Marko és Tsa. gépcsarnoka, Brassó Hosszu-utca 137 sz.

A Barcasági szász gazd. egyesület
Dr. STEPHANI, s. k. elnök

A Barcasági szász gazdasági egyesület és
A. MARKO és társa gépcsarnoka
G. TÜRK s. k., igazgató

Egy ügyes

bolti szolgálta
azonnal felvételik.

Bővebbet a „Brassói Lapok” kiadóhivatalában.

Minden iparos és szakmunkás

számára nélkülözhetetlenek a

jó szakkönyvek.

Kísérje figyelemmel hirdeteinket, vagy kérje azonnal díjtalan arjegyzeinket.

Brassói Lapok Könyvosztálya
Brassó, Kapu-utca 64

Szőnyegáruház TELLMANN és SPEI

Brassó, Buzasor 8. szám.

Linóleum, Szőnyegek, Függyönyök, Asztal- és ágytakarók,
Divántakarók, Butorszővetek, Madracgradli és kész madracok
dus választékban kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 lei. — Vastagabb betűvel 12 lei. — Allást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 60 apróhirdetéseket a lenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadói hivatalunknak. Csak válaszbélyeggel felszerelt kérezősködésekre válaszolunk.

Mellékkezeset! Megbízható, erőyes férfiak feléjszakára (5 órára) éjjeli szolgálataira felvételnek. Jelentkezések naponta 1 és 3 óra közt. Kórház-utca 42 sz. alatt. 9465

Eladó, Gyár uton egy kétfazsú új ház esetleg kiadó. Bővebbet Sztás-utca 48. 9487

Eladó 200 drb. három-éves alma, körte oltványok. Megkeresések Bedő Albert Martinus Jud Odorheiu. 9480

Mérlegképes könyvelő, magyar és román nyelv tudással azonnali belépésre állást keres. Cim 9479 szám alatt a kiadóban.

Egyedülálló ur keres meglehetően olcsón egy szoba- és előszobából álló egész házat, szép, butorozatlan lakást. aváros központjában. Cim 9483 sz. a leland-dók e lap kiadóban.

Vasut u 76 alatt kocsmá és fűszerüzlet engedélyvel együtt kiadó. 9478

Használt harmonium, egy változatú, jó karban levő, eladó. Gyöngyösi tanító, Telechia, Jud. Treiscaune. 9477

Azonnali belépésre egy tisztességes, józanéletű és szakképzett szeszifőző kerestetik Sántha József bikkfalusi. u. p. Mainag-bai szeszgyárába. 9476

Nőiszabóságomat Lencsér 24 szám alól Buzasor 4 szám alá helyeztem át. Magyar Julia. 9475

Egy 6 hónapos varró és szabászati tanfolyamot nyitottam okt. 15 től kezdődőleg urilányok részére Magyar Julia Buzasor 4 l. emelet. 9474

E. zicherin wird gesucht vom November zu dröh-jährigen Junge. Dr. Brsch Arad, Str. Crisan. 9473

Arasító kisasszonyt október 15-ére felvesz özv. Muntean Józsefné fűszerkereskedése Vasut-utca 12. Jelentkezni lehet minden délelőtt 9—12 óra között. 9472

Amerikai parket készen lerakva mtr. 340 lej. Vasut-u. 35. 9310

Mézeskalácsos segéd kerestetik Sorger Károlyhoz Aninoasa jud. Hunedoara. 9486

Tamborirozó gépek francia és német gyártmányu, speciális szemfedő himzéshez való tanítással együtt eladók. Medias, Scholz József Str. Traian 49. 9470

51/2 lóerős 220 voltos elektromotor fűvágógéppel, 100 méter kábellel és órával eladó. A motor kisebb cséplőgarnitúrához is használható. Érdeklődni lehet Bácsfalu 467 szám. 9469

Cserépkályha mestereket ügyes, józan munkásokat jó fizetéssel, valamint tanulókat előnyös feltételek mellett azonnali belépésre keres Wilhelm Gusztáv, cserépkályhagyár Nagyszeben—Sibiu, Wagnersgasse 5. 9468

Könyv- papírkészítő segéd állást keres november 1-ére. Esetleg raktárnoki vagy ehhez hasonló. Cim 9467 szám alatt a kiadóban.

Értéktel. Irodámat Szent-János-utca 3 szám alatt újból megnyitottam Dr. Kovács Béla ügyvéd. 9374

Gépráca 2 hét alatt bárkit megtanítok. Obrassó, Malom-u. 8. Derzsi. 9076

Aranyműves tanuló-nak felvételnek 4 közt. iskolát végzett fiúk, esetleg lányok, Ehrlich Testvéreknek, Kapu-utca 67.

Keresünk azonnatra megvételre hidraulikus gumiliprésli tehergumik felpréseléséhez. — Seidner Bernát és Fia Arad, Strada Meşlanu 2. 9461

Fenőmestert keresünk azonnali belépésre. Kocsis András és Fiai Brassó 9463

Két szoba, konyha, fürdőszoba, kerthasználat, butorozva, villanyvilágítással a belváros közvetlen közelében azonnali kiadó. Cim 9429 sz. alatt a kiadói hivatalban.

Egy elsőrangú női fodrász segéd és egy manikűrő azonnali belépésre kerestetik. Rull Máttyás Brassó, Kapu u. 66.

12 H. P. szivógázmo-tor kifizető karban 70.000 lejért eladó. Bővebbet Szabó György mérnöknek Simeria (Piski) Hunyad megye. 2385

Magyar gépirőző ál-last keres. Cim: Eng'eri Teréz, Porond tér 3. 9422

Háromszék megyé-ben Kezdivásárhely közeleiben bérbe adó circa 150 holdas gazdaság. Lucerna. Jóhere, őszi vetéssel és holt felszereléssel. A birtokon van negyven marha részére istálló, magtár és lakás, amely nagyobb folyó mellett fekszik, úgy hogy a belsőségén hosszabb ideig bolgár kertészet volt. Cim megtehető 9170 sz. alatt a kiadóban.

Dismérsir, valódi tiszta hordó száma különként 70 lej. Kapható Sónagy-áruda Targu-Săucescu. 9471

Eladó házhelyek! Dr. Moga ügyvéd irodájában tiz szentpéteri ut mentén fekvő házhely eladó. 9417

150 holdas birtok Nyáradmentén 10 szobás kúrával, parkkal olcsón eladó. Hofbauer volt polgármester Targu Mures. 9435

Gépgyáros, vagy gépészmérnök társat keresek társalmánym előállításhoz. Cim 9449 szám alatt a kiadóban.

Tökmagot, babot, aszalt gyümölcsöket, olajpogácsát keresek megvételre. Sürgős ajánlatokat — lehetőleg megintázva — a Brassói Lapok kiadói hivatalába „Export” jellegre kérek.

Elektromos hegesz-téssel gyorsan és biztonságosan javítunk törött tengelyeket, motorfejeket, hengereket és mindenféle géprezst. Friedrich Testvérek gépgyár, Temesvar.



KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT ÉS MINTÁT—
SUNFIELD ORADEA
STR. PACEI 7.

A belvárosban két szép utcai szoba villanyvilágítással kiadó. Érdeklődni 9448 szám alatt a kiadóban.

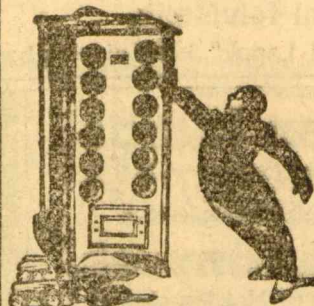
Gépirőző románban is jártas, három évi gyakorlattal állást keres. Cim 9444 szám alatt a kiadóban.

Lakóház, 2 üzlethelyiséssel és 4 lakással, gyárépület 3 emelet a 102 m² villamos erő és villanyvilágítással azonnali vagy későbbi átvételre eladó. — Bővebbet Hosszu-u. 20. 9422

Egy kifizető leány felvétetik Lőrincz virágüzletében Brassó, Kapu-u. 28. 9420

Csügfalván, Udvarhely-megyében egy két járatú vízi malom, három körre állítható, négy hold kaszáló és gyümölcsös, szabad kézből eladó. Értekezhetni Dr. Ince Gyula ügyvéd irodájában lehet Barót. 9413

INGYEN van a **"ZEPHIR"** kályhája, mert vétele a legrövidebb idő alatt



menterül tüzelőben
10 fűt egy szobát **24**
kg. fával órán át.

Cyárda: **Szántó Dezső és Fla**
Erdély és a Bánt legregibb és legmegbízhatóbb
redőny- és kályhagyára. Oradea, Str. Mărășeș 12.
Telefon 481. - Kezdemény redőnyök, Eszlingeni la-
redőnyök legjobbak káldában.

KÖLN — VIZ — SZAPPAN — PUDER — KREM

BOUQUET D'ORIGAN
és
BOUQUET DE CHYPRE
CH. DUPRÉ

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidallatának körforgógépén Brassóban.